UNIVERSITETI I ELBASANIT "ALEKSANDËR XHUVANI"
FAKULTETI I SHKENCAVE TË EDUKIMIT

UDHËZUES I PRAKTIKËS PROFESIONALE NË SHKOLLË

Për programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor"

Elisabeta Osmanaj
Beatriçe Gani
Dhurata Turku
Alma Muharremi

SHPRESA print
Shtypshkronjë & Shtëpi botuese

UDHËZUES
I PRAKTIKËS PROFESIONALE NË SHKOLLË

Për programin e studimit Bachelor në
"Mësuesi për Arsimin Parashkollor"

SHPRESA print
Shtypshkronjë & Shtëpi botuese

Korrik, 2023

UNIVERSITETI I ELBASANIT “ALEKSANDËR XHUVANI”
FAKULTETI I SHKENCAVE TË EDUKIMIT

Autorë:
Elisabeta Osmanaj
Beatriçe Gani
Dhurata Turku
Alma Muharremi

Bashkëpunëtorë:

Ornela Bilali
Xhevdet Zekaj

Redaktor shkencor:
Ardjan Turku

Udhëzuesi u hartua nga FSHE dhe u financua nga AKKSHI, në kuadër të Programit Kombëtar të Kërkim-Zhvillimit 2022-2023

Të gjitha të drejtat të rezervuara.

Ndalohet kopjimi, fotokopjimi, shumëfishimi i materialit, apo pjesëve të veçanta të tij në çfarëdo lloj forme, pa lejen e autorëve.

Tel: ++3555425259

E-mail: uniel.edu.al, info@uniel.edu.al

Tabela e përmbajtjes

I Shkurtime 5
I.I Parathënie 6
I.I.I Hyrje 7
I.I.I.I Pohime 8

PJESA 1

SISTEMI I MENTORIMIT 13
1.1Sistemi i mentorimit, institucionet dhe aktorët 13
1.2Mentori, roli dhe përgjegjësitë 14
1.3Koordinatori i universitetit, roli dhe përgjegjësitë 15
1.4Tutori (mbikqyrësi universitar), roli dhe përgjegjësitë 15
1.5Pedagogët e lëndëve të programit universitar të studimit 16
1.6Studenti praktikant, të drejtat dhe përgjegjësitë 17

PJESA 2

KUPTIMI MBI FAZAT DHE AKTIVITETET, KORNIZËN E KOMPE-
TENCAVE DHE VLERËSIMIN E STUDENTIT 21
2.1Fazat 21
2.2Aktivitetet 22
2.3Korniza e aftësive dhe e kompetencave 23
2.4Vlerësimi 25
2.5Kujtesë për koordinatorin, tutorin, mentorin dhe studentin 27

PJESA 3

FAZA E PARË E PRAKTIKËS PROFESIONALE 31
3.1Informacion mbi vendin e PP në programin e studimit për fazën 1 31
3.2Aktivitetet e fazës së pare 33
3.3Korniza e aftësive dhe kompetencave – faza e parë 41
3.4Formati i vlerësimit – faza e pare 52

PJESA 4

FAZA E DYTË E PRAKTIKËS PROFESIONALE 55
4.1Informacion mbi vendin e PP në programin e studimit për fazën 2 55
4.2Aktivitetet e fazës së dytë 56
4.3Korniza e aftësive dhe e kompetencave – faza e dytë 63
4.4Formati i vlerësimit – faza e dytë 72

PJESA 5

FAZA E TRETË E PRAKTIKËS PROFESIONALE....................................74
5.1Informacion mbi vendin e PP në programin e studimit për fazën 3 74
5.2Aktivitetet e fazës së tretë 75
5.3Korniza e aftësive dhe kompetencave – faza e tretë 80
5.4Formati i vlerësimit – faza e tretë 88

LITERATURA...89

Shkurtime

A	Aktivitet
A-K-V	Aktivitete – Kompetenca - Vlerësim
APU	Arsimi Parauniversitar
ASCAP	Agjencia e Sigurimit të Cilësisë në Arsimin Parauniversitar
B	Bllok
DPAP	Drejtoria e Përgjithshme e Arsimit Parauniversitar
DRAP	Drejtoria Rajonale e Arsimit Parauniversitar
F	Fazë
F1S1	Faza e parë, Semestri i parë etj.
F1-G3-A11	Faza e parë, Grupi i tretë, Aktiviteti i njëmbëdhjetë etj.
Fa	Fakulteti
FSHE	Fakulteti i Shkencave të Edukimit
G	Grupi
IAL	Institucioni i Arsimit të Lartë / Universiteti
IAP	Institucionet e Arsimit Parauniversitar
IAPP	Institucioni Arsimor i Praktikave Profesionale
IZHA	Instituti për Zhvillimin e Arsimit
K.3.2	Kompetenca 3 treguesi 2 etj.
Ko	Koordinatori universitar
M	Mentori
MAS	Ministria e Arsimit dhe Sporteve
MU	Mbikëqyrësi universitar
PPBS4	Praktika Profesionale Bllok e Semestrit të Katërt
Pe	Pedagogu
PL	Pedagogu i Lëndës
PP	Praktika Profesionale
S1/S2	Semestri i parë / Semestri i dytë etj.
S	Seriale
St	Studenti
TIK	Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit
ZVAP	Zyra Vendore Arsimit Parauniversitar

I. PARATHËNIE

Udhëzuesi është hartuar nga FSHE si pjesë e projektit "Vlerësimi i praktikave profesionale përmes kornizës së kompetencave për studentët kandidatë për mësues" të financuar nga AKKSHI në kuadër të Programit Kombëtar të Kërkim - Zhvillimit 2022 – 2023, mbështetur në përvojën dhe traditën tonë por edhe në punën hulumtuese të grupit të punës dhe të bashkëpunëtorëve, me qëllim përmirësimin e praktikave profesionale dhe përditësimin me kërkesat e kohës për mësuesin e shekullit të 21- të. Risitë e udhëzuesit kanë të bëjnë me:

- standardizimin e përfshirjes së studentit në PP për programet e studimit në FSHE;
- ndarjen e PP në faza dhe vendosjen e "gurëve kilometrikë" përgjatë rrugëtimit të formësimit profesional;
- dizenjimin e veprimtarive (aktiviteteve) ku do të përfshihet studenti në çdo fazë;
- formulimin e sjelljeve profesionale të shpresuara në fund të çdo faze (korniza e aftësive, shprehive, bindjeve a qëndrimeve, kompetencave),
- mënyrën e vlerësimit mbi bazën e kornizës së kompetencave.

Këto risi janë rezultat i punës hulumtuese dhe në linjë me rekomandimet e MASH se "Është e domosdoshme *një kornizë koherente e kompetencave të mësuesve fillestarë* e cila mundëson orientimin dhe përafrimin e kurrikulave të përgatitjes së mësuesve dhe mbështet fort zhvillimin e mësuesve përgjatë karrierës. Përmes kornizave të tilla të kompetencave, politikat mund të krijojnë një kuptim, zotërim dhe gjuhë të përbashkët mes grupeve të interesit dhe fazave të ndryshme përgjatë karrierës së mësuesit"[1]

Jemi të bindur se ky udhëzues i praktikave profesionale për Programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" do t'i shërbejë përmirësimit të përgatitjes më të mirë profesionale të studentëve- mësues.

Autorët

---

1 MASH, IZHA: "Raport, Formimi Fillestar i Mësuesve në Institucionet e Arsimit të Lartë Shqiptar" Tiranë 2016, f.45.

I.I HYRJE

Universiteti i Elbasanit ka traditë në përgatitjen e mësuesve. FSHE në vazhdimësi ka riparë programet e studimit me qëllim përmirësimin dhe bashkëkohëzimin e përgatitjes së mësuesve për të qenë në nivelin e traditës dhe konkurrues në tregun e punës. Një nga përbërësit e rëndësishëm të planit mësimor në kuadër të programit të studimit është praktika profesionale. Ajo është konceptuar e lidhur ngushtë me programet lëndore të studimit dhe me synimin që modeli ynë i përgatitjes së mësuesve të rinj të ezaurojë sa më shumë që të jetë e mundur problematikën mbarëbotërore të shkëputjes së teorisë nga praktika.

Programi i studimit "Mësues për ciklin Parashkollor" me kohëzgjatje 3-vjeçare u hap për herë të parë në vitin akademik 1995-1996 pranë UE "Aleksandër Xhuvani". Diploma që lëshohej nga Fakulteti i Mësuesisë për kl.1-4 dhe Parashkollor titullohej "Mësues për ciklin Parashkollor". Në vitin 2010 e në vazhdim ky program studimi emërtohet "Bachelor" në Mësuesi për Arsimin Parashkollor.

Programi i studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" është program i ciklit të parë të studimit, organizuar me 180 kredite evropiane dhe kohëzgjatje normale 3 vite akademike. Ky programi synon të përgatisë mësues për arsimin parashkollor me një formim të lartë teoriko-praktik, të aftë për t'iu përgjigjur me sukses proceseve reformuese në sistemin arsimor parashkollor dhe kërkesave në rritje të tregut të punës për punonjës arsimorë me kualitet të lartë, me njohuritë bazë të domosdoshme dhe integruese për këtë cikël studimi mbi metodat dhe parimet shkencore drejt një mësimdhënieje sa më të suksesshme, si edhe kërkimit didaktik dhe pedagogjik në edukim. Lëndët/modulet, shpërndarja në vite e semestra, vlerësimi në kredite e orë mësimore mundëson arritjen e objektivave formuese të programit të studimit dhe rezultateve të pritshme të të nxënit, si dhe aftësimit profesional duke synuar në përgatitjen e mësuesve për arsimin parashkollor të aftë për të zhvilluar veprimtarinë mësimore në institucionet e arsimit parashkollor; përgatitjen e profesionistëve të zotë në mësimdhënie me interes për dijen dhe kërkimin shkencor; orientimin e studentëve drejt një mësimdhënieje sa më të suksesshme, si dhe kërkimit didaktik dhe pedagogjik në të gjitha displinat shkollore; demonstrimin e gatishmërisë dhe të shkathtësive për zhvillimin e projekteve në institucionet arsimore dhe zhvillimin e shkathtësive për hulumtime në mjedise shkollore dhe më gjerë.

Studentët e programit të studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" angazhohen në praktikë, për t'u aftësuar si mësues të arsimit parashkollor. Praktika parashikon të mundësojë përdorimin e kompetencave të fituara në kurset teorike në një kontekst praktik profesional. Qëllimi

parësor i praktikës profesionale është që studentëve në këtë program studimi t'u ofrohet mundësia për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në arsimin parashkollor, që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënies brenda kulturës së kopshtit dhe të grupit/klasës.

I.I.I.I POHIME PËR TË KUPTUARIT E UDHËZUESIT

Për të lehtësuar të kuptuarit e këtij udhëzuesi, më poshtë jepen disa pohime që kanë të bëjnë me frymën dhe vlerat që FSHE mbart dhe promovon, mbështetjen në kuadrin ligjor, strukturën dhe aspektin përmbajtësor të tij.

Pohimi 1:

Udhëzuesi mbështetet në disa vlera bazë që Fakulteti i Shkencave të Edukimit, mbështetur në traditën e Normales së Elbasanit dhe më tej, synon t'i mishërojë te studentët e tij:

- Të konsideruarit e profesionit të mësuesit si privilegj që shoqëria ta beson.
- Të konsideruarit e mësuesit si mishërim i modelit më pozitiv profesional e qytetar.
- Të konsideruarit e mësuesit si promovues i barazisë, i guximit dhe i drejtësisë shoqërore.
- Të konsideruarit e mësuesit si model i etikës së sjelljes në çdo mjedis e rrethanë.
- Të konsideruarit e mësuesit si qenie humane që ndërton marrëdhënie të forta me nxënësit, prindërit dhe komunitetin mbështetur në besimin, respektin reciprok dhe pranimin e përgjegjësive.

Pohimi 2:

Udhëzuesi ecën në të njëjtën linjë me kuadrin ligjor kombëtar përfshirë aktet normative, Statutin e Universitetit "Aleksandër Xhuvani" dhe Rregulloren e Fakultetit të Shkencave të Edukimit.

Pohimi 3:

Udhëzuesi ka si udhërrëfyes Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm të Mësuesit të Arsimit Parashkollor [2], Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm dhe të Formimit Lëndor të Mësuesit në Sistemin Arsimor Parauniversitar[3], dokumentin e MARS mbi kompetencat e mësuesve

---

2 MARS & ASCAP: "Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm të Mësuesit të Arsimit Parashkollor", 2018.

3 MASR & ASCAP: "Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm dhe të Formimit

të rinj në përfundim të stazhit[4], shtojcës nr. 3 të saj. Përtej këtyre ai mbështetet ngushtësisht deri në detaje me programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" në FSHE, me programet lëndore të tij në çdo aspekt sidomos në atë të formimit profesional.

Pohimi 4:

Udhëzuesi i praktikave profesionale operon mbi bazën e tri fazave të dakordësuara të zhvillimit të kompetencave profesionale të studentëve që diplomohen si mësues të arsimit parashkollor.

Pohimi 5:

Në përputhje me tri fazat, janë përcaktuar grupet e aktiviteteve që synojnë formimin e aftësive dhe të kompetencave përkatëse në nivelin e përcaktuar të formulimeve përkatëse të "sjelljes profesionale" të shpresuar, për çdo fazë. Përfshirja në "aktivitete" dizenjohet sipas një përshkallëzimi drejt vendosjes së studentit nga vëzhgues dhe ndihmës drejt rolit të mësuesit të klasës.

Pohimi 6:

Formulimet e sjelljeve profesionale, të grupuara për çdo fazë, konturojnë nivele të caktuara të elementëve përbërës të kompetencave (njohuri, aftësi, bindje, qëndrime) sipas një përshkallëzimi që mundëson rritjen hap pas hapi të profilit profesional të studentit- mësues. Në harmoni me synimet e programit të studimit dhe të programeve lëndore udhëzuesi formulon sjelljet e shpresuara profesionale apo pritshmëritë për studentët.

Pohimi 7:

Studentët zhvillojnë njohuritë, aftësitë, bindjet, qëndrimet dhe demonstrojnë vlerat përmes tri fazave sipas një procesi jo linear. Kjo buron nga fakti se studentët me kapacitete dhe individualitete të ndryshme, ndodhen në kontekste të shumëllojshme shkollore ku formëzimi individual profesional varet shumë nga kombinimet e këtyre faktorëve.

Pohimi 8:

Për secilën fazë, formulimet e sjelljes profesionale si shprehje të arritjeve nga aktivitetet ku përfshihet studenti, grupohen dhe sintetizohen në kompetenca. Këto formulime të sintetizuara në nivelin e arritjes profesionale maksimale të

Lëndor të Mësuesit në Sistemin Arsimor Parauniversitar ", Korrik 2020.

4 MAS: Urdhër Nr. 100, datë 25.02.2022: "Për Miratimin e Rregullores për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit".

shpresuar nga studenti për fazën përkatëse (niveli i kompetencës) përfaqësojnë njëkohësisht edhe standardin e kompetencave të parashikuara nga programi i studimit deri në atë moment. Në respekt të zhvillimit profesional jolinear të studentëve si edhe të lehtësimit të vlerësimit të tyre mbi bazën e kompetencave, udhëzuesi përmban edhe formulimet e ndërmjetme që i korrespondojnë vlerësimeve "dobët", "mjaftueshëm", "mirë" dhe "shumë mirë".

Pohimi 9:

Kuadri i kompetencave që përshkallëzohet në këtë udhëzues, udhëheq formimin profesional të studentëve ndërkohë që ata janë të përfshirë në programin e mësimdhënies dhe të të nxënit, mbështetur fort në kornizën kurrikulare të arsimit parashkollor.

Pjesa I

SISTEMI I MENTORIMIT

1.1 Sistemi i mentorimit, institucionet dhe aktorët

Universiteti i Elbasanit, në vazhdën e traditës së Shkollës Normale, ka ruajtur dhe forcuar marrdhëniet me IAP-të shprehur qartë sidomos në zhvillimin e PP. Aktualisht, FSHE dhe institucionet parashkollore, mbështetur në dëshirën e mirë reciproke për partneritet, me dakordësinë e autoriteteve qendrore, zyrave vendore arsimore dhe bashkive, bashkëpunojnë që studentët e programit të studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" të zhvillojnë PP. Rregullorja e miratuar nga MAS e përcjellë përmes Urdhërit Nr. 100, datë 25.02.2022 "Për Miratimin e Rregullores për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit", shërben si bazë për rregullimin e këtij bashkëpunimi.
Modeli i bashkëpunimit mbështetet në atë që në dekada është quajtur "Sistemi i mentorimit". Institucionet partnere të përfshira në këtë bashkëpunim janë:

- DPAP - Drejtoria e Përgjithshme e Arsimit Parauniversitar
- ZVAP - Zyrat Vendore të Arsimit Parauniversitar, sipas juridiksionit
- DRAP - Drejtoritë Rajonale të Arsimit Parauniversitar, sipas juridiksionit
- IAPP - Institucionet Arsimore të Praktikës Profesionale (shkollat/kopshtet partnere)
- IAL – Institucionet e Arsimit të Lartë (Universiteti i Elbasanit)
- FSHE – Fakulteti i Shkencave të Edukimit, Universiteti i Elbasanit
- Bashkitë

Aktorët kryesorë që realizojnë bashkëpunimin, organizimin dhe realizimin me sukses të praktikës, janë:

- M – Mentori
- T – Tutori (mbikqyrësi universitar)
- S – Studenti
- KU – Koordinatori (koordinatori universitar i bashkëpunimit)
- PL – Pedagogu i lëndës

1.2 Mentori, roli dhe përgjegjësitë

Roli dhe përgjegjësitë e mentorit përcaktohen në rregulloren zyrtare për praktikat profesionale[5].

Roli i mentorit:

1. Mentori ndihmon praktikantin të kryejë me sukses praktikën profesionale nëpërmjet:
   a. zhvillimit të aftësive dhe shprehive të praktikantit përmes vëzhgimeve, këshillimeve, rekomandimeve, komenteve dhe veprimtarive të ndryshme;
   b. krijimit të mundësive për praktikantin, në zbatim të metodave bashkëkohore dhe ndërvepruese në mësimdhënie;
   c. përdorimit të mjeteve të ndryshme zhvillimore për praktikantin si: detyra, pjesëmarrje në grupe pune, trajnime afatshkurtra, këshillime karriere personale etj.;
   d. mbikëqyrjes së vazhdueshme të performancës së praktikantit sipas instrumenteve të përcaktuara në këtë Rregullore;
   e. sigurimit për praktikantin të informacionit të nevojshëm për sistemin arsimor shqiptar, duke i rekomanduar atij literaturë bashkëkohore;
   dh. motivimit të praktikantit për të synuar nivele të larta të performancës.

Përgjegjësitë e mentorit:

a. për ecurinë e praktikës profesionale të praktikantit dhe për vlerësimin e tij në fund të saj;
b. të njohë praktikantin me këtë Rregullore dhe me formatin e vlerësimit të praktikantit nga mentori;
c. të hartojë, në bashkëpunim me praktikantin, planin mujor të orëve të vëzhgimit nga praktikanti dhe orët e planifikuara si mësues ndihmës (grupet dhe datat);
ç. të zhvillojë seanca bashkëbisedimi dhe këshillimi me praktikantin;
d. të hartojë planin ditor të mentorit ku përshkruan veprimtarinë e tij si mentor në orët e vëzhgimit dhe të shënojë konstatimet dhe këshillat kryesore për seancat këshilluese me praktikantin;
e. të plotësojë vlerësimin e praktikantit për çdo orë vëzhgimi të planifikuar (sipas shtojcës nr. 2, ("Formati i vëzhgimit", bashkëlidhur

5 MAS: "Rregullore për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit", nenet 10, 11., Tiranë, 25.02.2022.

kësaj rregulloreje);

f. të ndihmojë praktikantin për përgatitjen e portofolit që duhet të dorëzojë në përfundim të praktikës;
g. të përgatisë raportin e vlerësimit, në përfundim të veprimtarisë së praktikantit (sipas shtojcës nr. 3, "Vlerësimi i praktikantit", bashkëlidhur kësaj rregulloreje).

Studentët praktikantë janë nën detyrimin e programit përkatës të studimit në universitet. Në këto kushte, disa nga pikat e mësipërme mbi rolin dhe përgjegjësitë e mentorit, pa e përjashtuar këtë të fundit, bashkëndahen me mbikqyrësin universitar.

1.3 Koordinatori i universitetit, roli dhe përgjegjësitë

- organizon praktikën profesioanale, duke bashkëpunuar me rrjetin e institucioneve pritëse dhe hartuar grafikun e shpërndarjes së studentëve praktikantë;
- bashkëpunon ngushtësisht me mësuesit mentorë, drejtoritë përkatëse, DRAP, studentët praktikantë etj. për një koordinim sa më të mire;
- siguron informacionin dhe dokumentacionin e nevojshëm për studentët praktikantë, mësuesit mentorë dhe drejtoritë e institucioneve pritëse;
- identifikon nevojat për zhvillim profesional të mësuesve mentorë në lidhje me praktikat;
- bashkëpunon, merr pjesë në hartimin dhe organizimin e trajnimeve për mësuesit mentorë;
- identifikon nevojat për ndryshim të praktikës profesionale dhe inicion këto ndryshime;
- organizon vlerësimin përfundimtar në bashkëpunim me mësuesin mentor, drejtorinë e shkollës/kopshtit dhe tutorin;
- mban kontakte të vazhdueshme me departamentet e universitetit;
- raporton në fakultet për ecurinë e praktikës profesionale;
- mban dhe krijon arshivën me dosjet e praktikave profesionale sipas rregullave për dokumentacionin.

1.4 Tutori (mbikqyrësi universitar), roli dhe përgjegjësitë

- studion dokumentacionin e praktikës profesionale dhe njeh në detaje atë;
- organizon dhe promovon praktikën profesionale të studentëve

praktikantë;
- vëzhgon dhe udhëzon për mbarëvajtje sa më të mirë të praktikës profesionale;
- merr pjesë në diskutime për përmirësimin e praktikës profesionale;
- njeh problematikat e mësimdhënies dhe të të nxënit, si dhe zhvillimet aktuale në arsim;
- mbështet veçanërisht lidhjen midis programit të studimit në auditore dhe zbatimit të njohurive të marra në praktikën profesionale me qëllim formësimin e aftësive dhe kompetencave;
- siguron shoqërim individual të studentit praktikant, duke mbajtur shënime në dosjen e praktikës, si dhe në formë elektronike;
- gjatë ndihmës për studentin praktikant bashkëpunon me mësuesin mentor;
- organizon diskutime me studentët praktikantë pas orëve të mësimit;
- plotëson dokumentacionin përkatës për studentin praktikant;
- merr pjesë në vlerësim së bashku me mësuesin mentor, grumbullon dokumentacionin e praktikës profesionale dhe ia kalon koordinatorit;
- evidenton nevojat, merr pjesë në planifikimin dhe në kualifikimet për mësuesit mentorë.

Pra, tutori ka një rol të rëndësishëm në praktikën profesionale si:
- person burimor;
- këshillues;
- përkrahësi gjithanshëm moral;
- lehtësues;
- harmonizues i programit dhe aktiviteteve në fakultet me praktikën profesionale;
- interpretues i reagimeve dhe reflektimeve;
- vlerësues.

1.5 Pedagogët e lëndëve të programit universitar të studimit

Pedagogët e lëndëve të ndryshme parashikuar në planin mësimor nuk janë pjesë e drejtëpërdrejtë e sistemit të praktikës profesionale por indirekt ato luajnë një rol shumë të rëndësishëm. Përvoja e FSHE-së konsiston në forcimin e lidhjes së njohurive që trajtohen në auditore me PP, sidomos në dhënien e detyrave me natyrë kërkimore dhe zbatimin në praktikë të gjetjeve. Për këtë, në udhëzues përfshihen shkurtazi elementë që i kujtojnë të gjithë aktorëve (studentëve, mentorëve, tutorëve, pedagogëve etj.) detyrimet për një lidhje

sa më të ngushtë të njohurive teorike dhe lëndëve mësimore që zhvillohen paralelisht apo alternohen me praktikën profesionale.

Pedagogët e lëndëve kanë përgjegjësi:

- të njohin strukturën e praktikës profesionale dhe fazat e saj;
- të njohin kërkesat e secilës fazë për formësimin e kompetencave të studentëve;
- të bëjnë lidhjen midis përmbajtjes lëndore të lëndës që zhvillojnë dhe kërkesave të PP që zhvillohet paralelisht apo që studenti has;
- të orientojnë detyrat e kursit drejt kërkimit apo hulumtimit për situata të mësimdhënies dhe të të nxënit që hasen në klasë/grup dhe reflektimit me qëllim sjelljen e ndryshimit;
- të vendosin komunikim të përhershëm me tutorin dhe mentorin me qëllim përmirësimin e PP;
- të bashkëpunojnë për forcimin e marrëdhënieve IAL – kopsht në aspektin e shkëmbimit të përvojave për të rejat në fushën e edukimit dhe nevojat për trajnime.

1.6 Studenti praktikant, të drejtat dhe përgjegjësitë

Studenti është në qendër të të gjithë procesit të PP.

Studenti praktikant:

- Ka detyrimin që të njohë në detaje kërkesat e PP në aspektin organizativ dhe përmbajtësor përmes këtij udhëzuesi dhe bashkëpunimit të ngushtë me aktorët e tjerë që janë M, T, Ko, PL;
- Diskuton situatën e tij profesionale me mësuesin mentor dhe mbikqyrësin universitar;
- Është i gatshëm për të shkëmbyer përvoja me persona të tjerë të përfshirë në këtë program;
- Vlerëson këshillën e mësuesit mentor dhe e përdor atë për përmirësimin e praktikës profesionale.

Karakteristikat

- Të jetë i interesuar për nxënie dhe zhvillim profesional;
- Të jetë në gjendje të marrë përgjegjësi profesionale dhe të përfitojë nga mbështetja dhe njohuritë e ofruara nga mentori;
- të jetë në gjendje të shprehë nevojat dhe pyetjet e tij lidhur me profesionin e mësimdhënies;

- të jetë i hapur me komentet dhe udhëzimet e mentorit apo ekipit mentor;
- Të perceptojë mentorimin si një marrëdhënie e rëndësishme ndihmëse për progres në profesionin e mësimdhënies.

Rregulla

- Studenti praktikant duhet të marrë pjesë në seanca të detyrueshme të programit para se të kryejë këtë praktikë;

- Studenti praktikant respekton orarin dhe rregullat e shkollës/kopshtit si dhe përmbush të njëjtat detyrime si edhe mësuesi mentor;

- Studenti praktikant është i pranishëm përgjatë gjithë praktikës profesionale;

- Studenti praktikant realizon numrin e ditëve të parashikuara në kalendar, në rast mungese ai lajmëron mësuesin mentor dhe pedagogun përgjegjës. Ai mund të plotësojë ditët e humbura në fund të praktikës ose gjatë saj sipas grafikut të përcaktuar nga tutori në dakordësi me mentorin;

- Studenti praktikant harton dhe paraqet brenda afateve të caktuara mendimet dhe diskutimet e tij, broshurën e praktikës dhe raportin sintezë, si dhe dorëzon një përmbledhje me shkrim;

- Studenti praktikant, nëse është e mundur, kryen praktikën profesionale në mënyrë të vazhdueshme te të njejtët fëmijë, sipas fazës së zhvillimit të praktikës profesionale.

Pjesa II

KUPTIMI MBI FAZAT DHE AKTIVITETET, KORNIZËN E KOMPETENCAVE DHE VLERËSIMIN E STUDENTIT

2.1 Fazat

PP në FSHE është konceptuar në tri faza. Secilës fazë i korrespondon një set i caktuar aftësish, bindjesh, qëndrimesh, vlerash dhe kompetencash profesionale që studenti duhet të përvetësojë. Duke kaluar përmes këtyre fazave të PP në FSHE ai/ajo krijon dhe formëson profilin e tij professional. Me fazë, kuptueshëm, kemi parasysh pjesën e udhëtimit të studentit përgjatë praktikës profesionale, në fund të së cilës shpresohet, që mbi bazën e objektivave të paracaktuara, të arrihet një nivel i caktuar, i dallueshëm, i formimit profesional[6]. Studenti, deri në diplomim, do të kalojë përmes tri të tillave. Fazat nuk përfaqësojnë thjesht ndarje kohore. Ato dallojnë nga njëra-tjetra nga shkalla e përfshirjes së studentit në jetën profesionale të shkollës/kopshtit, deri në rolin e plotë si mësues i klasës/grupit, dhe përfundimi i secilës prej tyre mbart pritshmëritë e formësimit të një kapaciteti të caktuar aftësish, shkathtësish, bindjesh dhe kompetencash.

Periudha e formimit fillestar të mësuesve të rinj, në dokumentet e Komisionit Evropian, përcaktohet me fokusin "duke u bërë mësues"[7]. Në FSHE, duke qëndruar në të njejtën linjë terminologjike, për të karakterizuar fokusin e aktiviteteve përdorim qasjen:

- Faza 1: Njohje - vëzhgim
- Faza 2: Alternim rolesh me mësuesin
- Faza 3: Në rolin e mësuesit

Në vijim, janë dizajnuar setet e aktiviteteve apo detyrave ku do të përfshihet studenti me qëllim pasurimin e njohurive profesionale dhe zhvillimin e aftësive gjithnjë e më komplekse drejt automatizimit të sjelljeve profesionale, në përshkallëzim dhe përputhje me emërtimin e fazave. Aftësitë, shprehitë, bindjet, kompetencat, në përfundim të fazave të praktikës, duhet të shfaqen në nivelin e shpresuar për të cilin harta e aktiviteteve është skicuar, nivel i cili duhet të dokumentohet me formulime vlerësuese të sjelljes profesionale. Është

6 Turku A.: "Formësimi i kompetencave të mësuesve të rinj përmes praktikave profesionale", ShB "Rama Graf", Elbasan 2021, f. 102.

7 Komisioni Evropian: "Shaping career-long perspectives on teaching. A guide on policies to improve Initial Teacher Education", 2015, f. 17.

e kuptueshme që anasjelltas, këto formulime të sjelljeve profesionale njëherazi duhet të shprehin bagazhin e kompetencave për studentët, në momentin që përfundojnë fazën e praktikës, programin e studimit apo diplomohen. Me këtë nivel profesional studentët kalojnë në fazën pasuese të praktikës në IAL.

2.2 Aktivitetet

PP, me qëndrimin në shkollë/kopsht dhe përgatitjen jashtë kohës së qëndrimit në shkollë/kopsht, është detyrë që kërkon angazhim shumë të madh nga ana e studentëve, pavarësisht nëse është dita e parë apo e fundit e saj. Programi i PP është dizajnuar për të filluar nga gjërat më të thjeshta drejt atyre më komplekse, nga formimi dhe konsolidimi i aftësive drejt integrimit dhe shndërrimit të tyre në kompetenca, nga fitimi dhe konsolidimi i njohurive drejt formimit të bindjeve dhe zhdërvjelltësimit për t'i aplikuar në praktikë. Udhëzuesi e realizon këtë përmes "aktiviteteve" në të cilat përfshihet studenti, sipas një rendi që mundëson kalimin nga faza e *njohje- vëzhgimit* në *ndihmës dhe alternim rolesh me mësuesin* për kalimin në fund të PP në *rolin e mësuesit*.

Aktivitetet janë ato të cilat përcaktojnë në linja të përgjithshme se çfarë do të bëjë studenti në çdo ditë të praktikës profesionale, që nga dita e parë e fazës së parë deri ditën e fundit të fazës së fundit. Performanca e studentëve gjatë PP nuk është e njëjtë. Pavarësisht se të gjithë studentët do të kalojnë në të njejtën linjë të aktiviteteve, dikush avancon më shpejt e dikush më ngadalë. Meqenëse procesi mësimor ka të bëjë me procesin e të nxënit të fëmijëve, nuk mund të lejohet një student të kalojë në rolin e mësuesit për zhvillimin e një etape apo të një ore të plotë mësimi nëse ai nuk ka performuar mirë në planifikimin e një ore mësimi apo në rolin si ndihmës i mësuesit. Është mentori ai që përcakton se kur një student do të kalojë nga një aktivitet në një më të avancuar në rrugën e formimit profesional.

Aktivitetet e dizajnuara nga FSHE për PP të studentëve strukturohen në **shtatë grupe** si më poshtë[8]:

G1. Parapërgatitja dhe njohja

A.1 - Njohja me sistemin e PP;
A.2 – Vizita e parë në shkollë/kopsht;
A.3 - Njohuri ligjore mbi institucionin arsimor;
A.4 - Njohja me dokumentacionin e shkollës/kopshtit dhe atë të detyrueshëm të studentit praktikant;
A.5 –Njohja me literaturën, veçanërisht me botime të MAS dhe IZHA.

8 Turku A.: "Formësimi i kompetencave të mësuesve të rinj përmes praktikave profesionale", ShB "Rama Graf", Elbasan 2021, f. 129-131.

G2. Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A.6 - Prani/vëzhgime/shënime gjatë përgatitjes së një ore/dite mësimi;
A.7 - Prani/vëzhgime/shënime gjatë zhvillimit të mësimit;
A.8 - Prani/vëzhgime/shënime gjatë përgatitjes së një aktiviteti me fëmijët jashtë orës së mësimit;
A.9 - Prani/vëzhgime/shënime gjatë aktiviteteve me komunitetin e të nxënit.

G3. Përfshirje e studentit si ndihmës i mësuesit

A.10 – Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e një ore mësimi;
A.11 – Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi;
A.12 - Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit;
A.13 –Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindërit dhe komunitetin.

G4. Përfshirje e studentit në rolin e mësuesit

A.14 – Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit;
A.15 – Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike;
A.16 - Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike;
A.17 –Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një dite të plotë pune;
A.18 - Në rolin e mësuesit në një aktivitetet me prindërit dhe komunitetin.

G5. Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik

A.19 - Përfshirje e studentit si dëgjues në mbledhje të ekipeve të kopshteve dhe aktivitete të tjera kualifikuese që organizohen në shkollë/kopsht.
A.20 - Pjesëmarrje në mbledhjet e mësuesve**.**

G6. Lidhja me programet lëndore dhe aktivitetet në fakultet

A.21– Lidhja midis njohurive dhe detyrave që shtjellohen dhe zhvillohen në kuadër të programeve lëndore në fakultet dhe terrenit

konkret të kopshtit.
A.22–Pjesëmarrja në punë hulumtuese dhe aktivitete promovuese të saj dhe në kuadër të punimit të temave të diplomës**.**

G7. Aktivitete që realizohen në sfondin e aktiviteteve të tjera

A.23 – Diskutime mbi mësimdhënien, të nxënit dhe aktivitetet;
A.24 – Mbajtja e shënimeve nga studenti;
A.25 - Pjesëmarrja në plotësimin e dokumentacionit shkollor dhe atij si student;
A.26 – Takime me tematika të ndryshme mbi ecurinë dhe vlerësimin e PP.

Këto 26 aktivitete, grupuar sipas kësaj strukture, shërbejnë për të trija fazat e PP. Gjithsesi, nga faza në fazë, ato bëhen më përfshirëse, më të integruara. Nëse psh. vëzhgimi në fillim të fazës së parë është aktivitet më vete dhe orientohet drejt tematikave të veçanta si veçoritë psikologjike të fëmijëve etj., në fazën e tretë kjo është e ndërthurur me atë se sa format, metodat, strategjitë përshtaten me veçoritë e fëmijës dhe sigurojnë përparimin e tij, pa harruar që tashmë studenti nuk është thjesht në rolin e vëzhguesit por në rolin e mësuesit (duke dhënë mësim). Në kapitujt pasues jepen detajimet e nevojshme për aktivitetet në secilën fazë.

2.3 Korniza e aftësive dhe e kompetencave

FSHE, në linjën e programeve të studimit dhe atyre lëndore që synojnë përgatitjen sa më të mirë dhe me kërkesat në avancim të vazhdueshëm të mësuesve të rinj, ka ndërtuar kornizën e aftësive dhe të kompetencave të pritshme për studentin- mësues, për secilën fazë. Korniza e kompetencave është "përkthimi" në formulime apo përshkrime të sintetizuara, të aftësive, zotësive apo kompetencave të shpresuara për t'u arritur nga studentët përgjatë realizimit të aktiviteteve të dizajnuara, për secilën fazë të praktikës profesionale. Ajo gjithashtu është rezultat i një procesi që ka kaluar përmes:

- hulumtimit me studentët e programeve të përgatitjes së mësuesve të rinj;
- konsultimit me programet e studimit në FSHE;
- konsultave me mentorë, tutorë dhe aktorë të tjerë;
- eksplorimit me përvojat e mëparshme të FSHE-së;
- Studimit të Standardeve Kombëtare të Mësuesve në APU.

Korniza është e ndarë në tri pjesë, një për secilën fazë pasi edhe gjerësia dhe thellësia e përfshirjes së studentit në rolin e mësuesit është e përshkallëzuar.

Është e kuptueshme se nuk mund të kemi një strukturë të plotë të një "profili profesional të mësuesit" te studenti, që nga faza e parë e praktikës profesionale deri në atë të fundit. Vetëm faza e tretë do t'i përqaset më shumë një pamjeje më të plotë të kompetencave të mësuesit.
Edhe pse nuk mund të pretendohet që një kornizë të mund të rrokë dhe përshkruajë në detaje gjithshka pasi natyra e punës me fëmijët është shumë njerëzore, dinamike, komplekse, me lidhje e varësi të shumëllojta, korniza e këtij udhëzuesi është një risi që i mundëson studentit, mentorit dhe tutorit të orientohen, udhëhiqen dhe garantojnë formimin profesional të studentit – mësues.
Për lehtësi trajtimi dhe përdorimi, të trija pjesët e kornizës së aftësive dhe të kompetencave do të trajtohen në vazhdim në kapitujt përkatës të fazës së parë, të dytë dhe të tretë të PP.

2.4 Vlerësimi

Vlerësimi i performancës së studentit në fund të çdo faze të PP kalon përmes një procesi ku aktorët kryesorë janë studenti, mentori dhe tutori. Nëse studenti ka përgjegjësinë e ndjekjes së programit të PP dhe mentori atë të udhëheqjes dhe të vlerësimit të formimit profesional në kushtet e shkollës/kopshtit, tutori ka përgjegjësinë përfundimtare dhe ligjore të vlerësimit me notë të studentit, në kuadrin e programit universitar të studimit. Në përfundim të çdo viti akademik studenti vlerësohet me notë për PP.

Studenti ka për detyrë dokumentimin e aktivitetit të tij në përmbushje të programit përmes "portofolit të studentit" për PP. Risia e këtij udhëzuesi është që korniza e aftësive dhe e kompetencave mundëson vlerësimin e profilit profesional të arritur nga studenti, në raport me pritshmëritë për secilën fazë.
Për vlerësimin e studentit ndiqet rruga që përfaqëson:

- kombinimin e plotësimit të parakushteve të pjesëmarrjes dhe dokumentimit nga studenti të PP (si rregull janë eliminatore);
- vlerësimit të profilit profesional sipas modelit A-K-V: Aktivitete **(A)** – Kompetenca **(K)** – Vlerësim **(V).**

Portofoli i Praktikës Profesionale

Studenti në tre vitet e studimit akademik në programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" krijon një Portofol i cili do të përdoret për të vlerësuar në progres veprimtarinë e tij përgjatë Praktikës Profesionale sipas tri fazave (PP seriale/pasive dhe PP/Bllok, aktive) në formimin fillestar të studentëve - mësues**.** Kompetencat e mësuesit të arsimit parashkollor nuk

krijohen shpejt por ato burojnë nga aftësitë e formuara gradualisht gjatë praktikës dhe procesit të reflektimit duke respektuar parimin nga më e thjeshta te më e komplikuara. Ndaj njohuritë, aftësitë, shprehitë e qëndrimet ky student duhet t'i fitojë e demonstrojë përgjatë studimeve dhe specikikisht, lënda e PP e luan këtë rol më së miri duke ndihmuar në formimin e tyre fillestar si mësues në disa drejtime kryesore: në atë të kompetencave lëndore, në kurrikulën përmbajtjesore të arsimit parashkollor, si dhe në aftësitë praktike. Portofoli i PP do të përbëhet nga dokumentacioni përgjegjës për tri fazat e praktikës profesionale, i përbërë nga formularë vëzhgimi, detyra studimore si dhe formularë vlerësimi e vetëvlerësimi. Studenti praktikant gjatë PP si vëzhdues, ndihmës apo mësimdhënës: vlerësohet, vlerëson, vetëvlerësohet dhe reflekton. Studenti bashkëpunon me mentorin duke diskutuar dhe kërkuar informacion shtesë si dhe komunikon me mbikqyrësin universitar për to përgjatë gjithë procesit të PP. Formularët apo detyrat studimore vendosen në dosjen e studentit, e cila është objekt monitorimi.

Për vlerësimin e profilit profesional, mbështetur në kornizën e aftësive dhe të kompetencave, përdoret modeli i pikëzimit që përdor MASR[9]. Në përputhje me këtë, katër nivelet vlerësuese për çdo aktivitet janë si më poshtë:

Niveli	**Emërtimi**	**Pikët**	**Klasifikimi**
I parë	Shumë mirë	4	Pozitiv
I dytë	Mirë	3	Pozitiv
I tretë	Mjaftueshëm	2	Pozitiv
I katërt	Jo mjaftueshëm	1	Negativ

Pikët nga vlerësimet për secilin formulim nga korniza e aftësive dhe e kompetencave, për secilin grup aktivitetesh, mblidhen dhe shumës i gjendet mesatarja aritmetike. Kjo mesatare konvertohet në notë, sipas tabelës së mëposhtme:

Niveli	**Emërtimi**	**Pikët**	**Nënnivele**	**Nota**
I parë	Shumë mirë	3.4 - 4.0	3.7 - 4.0	10
			3.4 – 3.6	9
I dytë	Mirë	2.6 - 3.3	3.0 - 3.3	8
			2.6 - 2.9	7
I tretë	Mjaftueshëm	1.9 – 2.5	2.2 – 2.5	6
			1.9 – 2.2	5
I katërt	Jo mjaftueshëm	1.0 – 1.8	1.5 – 1.8	4
			1.0 – 1.4	4

9 MASR&ASCAP: "Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm dhe të Formimit Lëndor të Mësuesit në Sistemin Arsimor Parauniversitar", Tiranë 2020.

2.5 Kujtesë për koordinatorin, tutorin, mentorin dhe studentin

Përveç detyrave dhe përgjegjësive të përgjithshme të listuara në pjesët e mëparshme të këtij udhëzuesi, aktorët kryesorë të PP duhet të kenë në vëmendje disa aspekte dhe konsiderata të rëndësishme. Rekomandojmë rileximin e tyre në fillim të çdo faze të PP.

Kujtesë për koordinatorin universitar:

- Para fillimit të PP duhet të keni komunikuar me bashkinë dhe ZVAP dhe të keni lidhur marrëveshje për shkollat/kopshtet që do të jenë në rolin e IAPP, numrin e studentëve etj;
- Hartoni planin e shpërndarjes së studentëve në IAPP në bashkëpunim me tutorët dhe jini të gatshëm për të komunikuar me studentët për rregullat e PP;
- Përgatitni dhe nënshkruani marrëveshjen e bashkëpunimit me bashkinë dhe ZVAP;
- Bashkëpunoni me tutorët për të garantuar parapërgatitjen optimale të studentëve nga ana emocionale për PP si një nga komponentët më të rëndësishëm të programit të studimit;
- Bashkëpunoni me tutorët dhe IAPP sa herë që nevojitet lidhur me organizimin dhe koordinimin midis IAL, DRAP, ZVAP dhe IAPP.

Kujtesë për tutorin:

- Njih mirë studentët për të cilët jeni përgjegjës si tutor;
- Kontakto paraprakisht me mentorin dhe diskuto për aspekte të mbarëvajtjes së PP;
- Bashkë me koordinatorin organizoni aktivitetin e parë prezantues dhe njohës me studentët tuaj, në FSHE, ku do të jepni të gjitha udhëzimet për anën organizative dhe përmbajtësore;
- Sigurohuni që studenti të pajiset dhe të njohë udhëzuesin e PP në detaje, detyrat dhe përgjegjësitë që ka, veçanërisht të kuptojë linjën e formimit profesional që do të kalojë, aftësitë dhe kompetencat që duhet të formësojë;
- Kujtoji studentit që PP është shumë e lidhur me programet e tjera lëndore që zhvillon paralelisht në FSHE;
- Mbaj kontakte të rregullta me studentët dhe mentorin, gjatë gjithë periudhës së PP, për të garantuar angazhimin dhe suksesin maksimal të studentit.

Kujtesë për mentorin:

- Jeni eksperti që udhëhiqni studentin në rrugën e formimit profesional në terrenin praktik, si i tillë por edhe si bashkëpunëtor gëzoni respektin

maksimal të FSHE-së;
- Trajtojeni studentin si nxënës dhe koleg, krijoni atmosferë miqësore dhe motivuese;
- Njihni udhëzuesin e PP në detaje, fazat dhe hapat e parashikuar të përfshirjes së studentit për një kalim të natyrshëm nga më e lehta te më vështira, nga më e thjeshta te më e ndërlikuara;
- Familjarizohuni me kornizën e aftësive dhe të kompetencave. Niveli maksimal në këtë kornizë përcakton edhe standardin e përgatitjes së mësuesve të rinj në FSHE. Ju jeni kontribues në këtë standard të vendosur;
- Insistoni veçanërisht në kompetencat e evidentuara të mësuesit të shekullit të 21-të, kërkimi në edukim, reflektimi dhe përdorimi i TI;
- Studentët kanë individualitetet e tyre të papërsëritëshme dhe në përputhje me këto reflektojnë dallime në rrugëtimin e formimit profesional. Brenda kornizave të përcaktuara nga ky udhëzues përmes aktiviteteve, koha dhe shkalla e një përfshirjeje të studentit apo kalimi nga një aktivitet në një tjetër më të avancuar është e drejtë dhe përgjegjësi e juaja;
- Komunikoni shpesh me tutorin, informojeni në mënyrë formale dhe informale mbi ecurinë e studentëve.

Kujtesë për studentin:

- PP është ndoshta pjesa më e rëndësishme e programit të studimit në universitet që do ju formësojë profesionalisht, si mësues i ardhshëm;
- Duhet të njihni të gjithë aspektet e zhvillimit të PP përmes leximit të rregulloreve të IAL, IAPP, udhëzuesit të PP, komunikimit me Ko, T, M etj. Mos hezitoni të pyesni personat që kujdesen për ju, për çdo rast;
- Pranimi juaj në shkolla/kopshte për zhvillimin e PP është besim dhe mundësi e madhe që ju jepet. Ju do të ndikoni në jetën e shkollës/kopshtit dhe të fëmijëve prandaj dhe duhet të zbatoni disiplinën formale dhe profesionale, rregulloren e shkollës/kopshtit dhe kodin e etikës njëlloj si mësuesit e tjerë;
- Nuk mund të jeni i suksesshëm nëse nuk njihni kërkesat për formimin profesional të shpresuar. Duhet të njihni shumë mirë jo vetëm rregullat bazë të angazhimit që mund të jenë edhe eliminuese por edhe kornizën e aftësive dhe të kompetencave që duhet të formësoni përmes praktikës bashkë me mënyrën e vlerësimit përfundimtar të profilit tuaj professional;
- FSHE ka besim te ju dhe pret që ta përfaqësoni denjësisht.

Pjesa III

FAZA E PARË E PRAKTIKËS PROFESIONALE

3.1 Informacion mbi vendin e PP në programin e studimit Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor për fazën 1

Praktika Profesionale në programin e studimit Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor është e shtrirë përgjatë tre viteve dhe është e organizuar në "Praktikë seriale" dhe "Praktikë bllok".
Struktura e shtrirjes së praktikës profesionale është si në tabelë:

Struktura Mësimore: **Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor**						
	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV	Sem. V	Sem. VI
Mësim	15 javë	15 javë	15 javë	13 javë	15 javë	7 javë
Praktikë profesionale	1 ditë/ 2javë	1 ditë/ 2javë	1 ditë/ 2javë	1 ditë/ javë + 2 javë	1 ditë/ javë	1 ditë/ javë + 8 javë

Në vitin e parë, praktika profesionale zhvillohet me 1 ditë / 2 javë për semestrin I dhe II dhe është praktikë seriale. Termi seriale nënkupton zhvillimin periodik të PP me ditë të plotë qëndrimi në institucionet parashkollore, krahas procesit mësimor në auditore. Gjatë semestrit të parë, në programin e studimit Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor, zhvillohen lëndët: Hyrje në psikologji, Edukim qytetar demokratik, Gjuhë shqipe I, Matematikë, Bota sociale e fëmijës, Gjuhë e huaj –Anglisht etj.
Gjatë semestrit të dytë, në programin e studimit Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor, zhvillohen lëndët: Psikologji zhvillimi, Arsimi gjithëpërfshirës, Gjuhë shqipe II, Histori e Shqipërisë, Kujdesi për veten, siguria, higjiena etj.
Studentët atashohen pranë institucioneve parashkollore të përzgjedhura dhe të përcaktuara nga marrëveshjet e nënshkruara mes intitucionit UE dhe Bashkisë Elbasan. Vendosja në kopshte në kuadër të PP njëkohësisht shërben si mundësi në favor të një lidhjeje të ngushtë midis teorisë dhe praktikës apo si një laborator ku konfirmohen njohuritë dhe fitohen aftësi e kompetenca.

Portofoli i studentit në fazën e parë të praktikës përmban:

1. **Formular vëzhgimi në grup/klasë** i cili orienton vëzhgimin që studenti duhet të bëjë për veprimtarinë mësimore edukative në kopsht.
2. **Formular vëzhgimi mbi mjedisin fizik në kopsht**, i cili orienton vëzhgimin që studenti duhet të bëjë për mjedisin fizik të jashtëm dhe të brendshëm si dhe qendrat e veprimtarive.
3. **Detyrë studimore me temë**: "Një fëmije në studim" bazuar në "Standardet e zhvillimit dhe të të nxënit të fëmijëve 3-6 vjeç".
4. **Formular vëzhgimi mbi parimin e gjithëpërfshirjes** i cili orienton studentin që të vëzhgojë se si krijohet një mjedis gjithëpërfshirës në të cilin fëmijëve u jepet mundësia të zhvillojnë potencialin e tyre, pavarësisht gjinisë, nivelit social-ekonomik, besimit fetar, racës, grupit etnik ose aftësive të tyre fizike dhe mendore.
5. **Formular vëzhgimi mbi partneritetin familje- komunitet** i cili orienton studentin që të vëzhgojë se si planifikimi, hartimi, zbatimi i kurrikulës dhe, mbi të gjitha, arritja e rezultateve të të nxënit, kërkojnë bashkëpunim me familjen, komunitetin.
6. **Raport vlerësimi** i plotësuar nga mentori bazuar në bashkëpunimin student-mentor; frekuentimin dhe korrektësinë në respektimin e orarit të ardhjes dhe të largimit nga kopshti, disiplinës vëzhguese, veshjes dhe sjelljes së përshtatshme; angazhim gjatë dhe pas vëzhgimit.

AKTIVITETET E FAZËS SË PARË

1.1.1 Aktivitetet e grupit të parë ($A_{1,2,3,4,5}$)

Parapërgatitja dhe njohja

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A1	Njohja me sistemin e PP	Takim: • Studentët pajisen me udhëzuesin e PP. • Prezantohet struktura e PP. • Diskutohet në parim se ç'është sistemi i mentorëve, detyrat dhe përgjegjësitë e studentit, mbikqyrësit, mentorit dhe përfitimet individuale e institucionale. • Komunikohet plani i shpërndarjes në shkolla/kopshte dhe çështje të tjera organizative.	F Ko T St	Para PP ose Dita 1 e PP
A2	Vizita e parë në shkollë/ kopsht	Dita e parë në shkollë: • Prezantim me drejtuesit, mësues etj. shprehet mirëseardhja, flitet mbi shkollën/kopshtin, historinë, të tashmen. • Njohje me mjediset kryesore të shkollës/kopshtit. • Prezantim me grupin e fëmijëve ku do të angazhohen. • Prezantim me linjat e përgjithshme të mentorimit, përfshirjen dhe detyrat në rritje të studentit në F1. • Jepen porosi mbi portofolin e studentit për F1.	IAP M,T	Dita 1 ose Dita 2 e PP
A3	Njohuri ligjore mbi Institucionin Arsimor	Njohje e organizuar me: • Ligji për Arsimin Parauniversitar (Nr. 69.2012). • Rregullore për funksionimin e IAP në RSH (01.2020). • Rregullore e PP. • Rregullore e shkollës/kopshtit. • Akte të ndryshme nënligjore - gradualisht	IAP, F MT	Java 1 dhe 2 e PP e në vazhdim

A4	Njohja me dokumentacionin e shkollës/ kopshtit dhe atë të detyrueshëm të studentit praktikant;	Njohje e organizuar dhe në vazhdimësi me: Dokumentacioni standard dhe ai zhvillimor i shkollës/kopshtit. Dokumentacioni standard i mësuesit (dosja e mësuesit).	IAP M	N ë vazhdim
A5	Njohja me literaturën, veçanërisht me botime të MAS dhe IZHA	Njohja, kontakti me literaturën: • Botime të MASR • Botime të ASCAP • Botime të IZHA • Botime dhe literaturë shqiptare • Botime profesionale dhe literaturë e huaj	IAP, F M,T,PL	

3.2.2 Aktivitetet e grupit të dytë ($A_{6,7,8,9}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A6	Prani/vëzhgime/shënime gjatë përgatitjes së një ore/dite mësimi;	Parapërgatitja e orës/ditës së mësimit: • Diskutim mbi format, mënyrat, kontekstet e vëzhgimit. • Diskutim mbi format, teknikat e mbajtjes së shënimeve • Vëzhgim dhe mbajtje shënimesh mbi parapërgatitjen e një ore dhe një dite mësimi.	IAP M St	Java 2 e në vazhdim
A7	Prani/ vëzhgime/ shënime gjatë zhvillimit të mësimit;	Gjatë zhvillimit të orës së mësimit: • Diskutim mbi veçoritë e vëzhgimit/ shënimeve gjatë zhvillimit të një ore mësimi. • Prani dhe realizim vëzhgimi me objektiva të caktuara gjatë zhvillimit të orëve mësimore. • Prani dhe mbajtje shënimesh duke përdorur larmi formash, mënyrash dhe mjetesh gjatë zhvillimit të orëve mësimore.	IAP M St	Java 2 e në vazhdim

A8	Prani/ vëzhgime/ shënime gjatë përgatitjes së një aktiviteti me nxënësit jashtë orës së mësimit;	Parapërgatitja e aktiviteteve jashtë orës së mësimit: • Diskutim mbi llojet dhe format e aktiviteteve jashtë orës së mësimit. • Vëzhgim mbi objektivat, mënyrën dhe format e organizimit. • Përdorim larmie, formash, mjetesh në mbajtjen e shënimeve në kontekstin e aktiviteteve jashtë orës së mësimit.	IAP M St	Java 5 e në vazhdim
A9	Prani/vëzhgime/shënime gjatë aktiviteteve me komunitetin e të nxënit.	Parapërgatitja e aktiviteteve me komunitetin e prindërve etj: • Diskutim mbi llojet dhe format e aktiviteteve me prindët dhe aktorë të tjerë. • Vëzhgim mbi objektivat, mënyrën dhe format e organizimit në aktivitetet me prindët etj. • Përdorim larmie, formash, mjetesh në mbajtjen e shënimeve në kontekstin e aktiviteteve me prindët dhe aktorë të tjerë të komunitetit të të nxënit..	IAP M St	PPSS2

3.2.3 Aktivitetet e grupit të tretë ($A_{10,11,12,13}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/ kush	Kur
A10	Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e një ore mësimi	Planifikimi i një ore mësimi: • Ndihmës i mësuesit në planifikimin e një ore mësimi. • Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e bazës materiale për mësim. • Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e nxënësve për orën e ardhshme mësimore.	IAP St	Java 5 e në vazhdim
A11	Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi	Angazhim si ndihmës i mësuesit gjatë orës së mësimit: • Mbështetje mësuesit gjatë zhvillimit të aktiviteteve mësimore. • Mbështetje ndaj çdo fëmije si individ, dhe për ata me aftësi të kufizuara në veçanti. • Mbështetje të grupeve të fëmijëve në aktivitetet me punë në grup.	IAP St	PPSS2

A12	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit	Angazhim si ndihmës i mësuesit jashtë orës së mësimit në: • Aktivitetet shkencore si thellim njohurish dhe punën me fëmijët e talentuar. • Parapërgatitjen dhe zhvillimin e ekskursioneve. • Përgatitjen dhe zhvillimin e konkurseve.	IAP M St	PPSS2
A13	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindërit dhe komunitetin	Angazhim si ndihmës i mësuesit: • Pjesëmarrje në takimet me tematika të ndryshme, me prindët, komunitetin dhe aktorë të tjerë. • Pjesëmarrje në takimet me prindët mbi ecurinë e fëmijëve të tyre. • Pjesëmarrje në aktivitetet sportive, kulturore etj. të shkollës/kopshtit, organizuar në bashkëpunim me aktorë të tjerë të komunitetit. • Pjesëmarrje në ngjarje ceremoniale të organizuara nga shkolla/kopshti.	IAP St	PPSS2

3.2.4 Aktivitetet e grupit të katërt ($A_{14,15,16}$):

Përfshirje e studentit në rolin e mësuesit

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A14	Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit	Studentit i kërkohet që: • Të planifikojë detyra, ushtrime, projekte si punë jashtë orës së mësimit. • Të planifikojë, organizojë e zhvillojë etapë të kontrollit dhe përforcimit të njohurive në orën e mësimit. • Të planifikojë, organizojë e zhvilljë etapë të parashtrimit a shpjegimit të njohurive të reja në orën e mësimit.	IAP St	PPSS2

A15	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike	Në katë fazë pozicioni i studentit në rolin e mësuesit parashikohet vetëm për etapa të veçanta të orës së mësimit. Futja e studentit në zhvillimin e një ore të plotë mësimore duhet të jetë një fenomen i rrallë nga fundi i fazës, vetëm për studentët që kanë shfaqur aftësi shumë të mira në përfshirjet në rolin e mësuesit në etapa të veçanta të orës së mësimit.	IAP M St	PPSS2 Vendos mentori
A16	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike	Nuk është e këshillueshme që studenti të përfshihet në këtë fazë me një ngarkesë të tillë.	-	Jo
A17	Në rolin e mësuesit për planifikimin, org. dhe zhvillimin e një dite të plotë pune	Në këtë fazë studenti, nuk mund të përfshihet me ngarkesë të plotë ditore, në rolin e mësuesit. Aktivitetet e tjera të përcaktuara tregojnë se sa dhe si do përfshihet studenti, përgjatë një dite praktike profesionale të kësaj faze.	-	Jo
A18	Në rolin e mësuesit në një aktivitetet me prindërit dhe komunitetin.	Në këtë fazë studenti qëndron afër mësuesit, merr pjesë në aktivitete të tilla, ka për detyrë të planifikojë në letër një aktivitet të tillë, imagjinar, duke marrë shkas nga realiteti i klasës/grupit por jo të zhvilloje një të tillë.	M St	Jo

3.2.5 Aktivitetet e grupit të pestë ($A_{19,20}$):

Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A19	Përfshirje e studentit si dëgjues në aktivitetet kualifikuese që organizohen në shkollë	Studenti merr pjesë me angazhim vetëm si i ftuar, në rolin e dëgjuesit: • Në mbledhjet tematike të ekipit të mësuesve. • Në aktivitete të tjera kualifikuese të shkollës/kopshtit.	IAP M; St	PPSS2
A20	Pjesëmarrje në mbledhjet e këshillit të mësuesve	Studenti merr pjesë në mbledhjet e këshillit të mësuesve, në rolin e dëgjuesit, për të njohur se çfarë është këshilli i mësuesve, të drejtat dhe përgjegjësitë, si funksionon, cfarë trajton, kush mund të marrë pjesë etj.	IAP M St	PPSS2

3.2.6 Aktivitetet e grupit të gjashtë ($A_{21,22}$):

Lidhja mes programeve lëndore dhe aktivitetetеve në fakultet me PP

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A21	Lidhja e lëndëve në auditore me veprimtarinë në PP	PP profesionale i shërben sigurimit të lidhjes së teorisë me praktikën për formësimin e aftësive, bindjeve dhe kompetencave. Studenti angazhohet në: • Aplikimin e njohurive dhe detyrave që jepen në kuadër të programeve të fushave të veçanta lëndore. • Aplikimin e njohurive dhe realizimin e detyrave në kuadër të programeve lëndore të formimit. pedagogjik.	IAP, IAL M, St, PL	Në vazhdim

A22	Hulumtimi përg-jatë PP	Studenti përfshihet në: • Punë kërkimore dhe aktivitete të kësaj natyre që zhvillohen në kuadër të ekipeve të mësuesve. • Punë kërkimore dhe aktivitete të kësaj natyre që zhvillohen në kuadër të shkollës/kopshtit. • Punë kërkimore në kuadër të detyrimeve të programit universitar si projekte, konferenca, mikroteza etj.	IAP, M, St, PL	Detyrat, lëmdët

3.2.7 Aktivitetet e grupit të shtatë ($A_{23,24,25,26}$):

Aktivitete që realizohen në sfondin e aktiviteteve të tjera

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A23	Diskutime mbi mësimdhënien, të nxënit dhe aktivitetet	Komunikimi, shkëmbimi i përvojave me aktorë të ndryshëm janë domosdoshmëri dhe përcaktuese në rritjen profesionale. Studenti: Mban me **mentorin** lidhje të ngushta e shkëmben përvoja, të parapara ose jo, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo. Mban me **tutorin** lidhje të ngushta e shkëmben përvoja, të paracaktuara ose jo, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo. Mban me **drejtuesit e shkollës dhe mësuesit** lidhje të ngushta e shkëmben përvoja, të paracaktuara ose jo, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo. Mban me **pedagogët** lidhje të ngushta e shkëmben përvoja, të paracaktuara ose jo, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo. Mban me **studentët e tjerë** lidhje të ngushta e shkëmben përvoja, të paracaktuara ose jo, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo.	IAP St M T PL	Në Vazhdim

A24	Mbajtja e shënimeve nga studenti	Mbajtja e shënimeve konsiderohet pjesë e rëndësishme e përfshirjes. Studenti duhet të përdorë forma, mjete e teknika të ndryshme në kontekste si: • Gjatë vëzhgimeve në orën e mësimit; • Gjatë zhvillimit të aktiviteteve jashtë orës mësimore apo jashtë klase; • Gjatë diskutimeve dhe takimeve formale e informale me M, T, drejtues shkolle/kopshti e P dhe St e të tjerë. • Gjatë studimit të literaturës, punës hulumtuese etj.	IAP St	Në vazhdim
A25	Pjesëmarrja në plotësimin e dokumentacionit shkollor dhe atij si student	Studenti do të jetë në kontakt me dokumentacionin shkollor, sipas kuadrit ligjor, gjithmonë me mbikqyrjen e mentorit dhe dijeninë e autoriteteve: Regjistri i klasës/grupit. Dokumentacioni standard i shkollës/ kopshtit. Dokumentacioni i mësuesit. Dokumentacioni i portofolit të studentit për PP.	IAP M, St	Në Vazhdim
A26	Takime me tematika të ndryshme mbi ecurinë dhe vlerësimin e PP	Takimet do të jenë të planifikuara por edhe informale mbi: • Ndjekjen e PP dhe vlerat që duhen demonstruar gjatë saj. • Përparimin profesional. • Përbërjen dhe plotësimin e vazhdueshëm të portofolit të studentit. • Mënyrën e vlerësimit të studentit përgjatë dhe në fund të PP.	IAP M, T, St	Në Vazhdim

3.3 KORNIZA E AFTËSIVE DHE E KOMPETENCAVE – FAZA E PARË

3.3.1 Grupi i parë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
1	**Parapërgatitja dhe njohja**	**F1-G1-A1** Njohja me sistemin e PP.	-	-	-	-
		F1-G1-A2 Vizita e parë në shkollë	-	-	-	-
		F1-G1-A3 Njohuri ligjore mbi IA. **F1-G1-A4** Njohja me dokumentac. **F1-G1-A5** Azhornimi me literaturën	**Njeh shumë mirë** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh shumë mirë** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Njeh dhe orientohet mirë** në botimet e IZHA dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Njeh mirë** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh mirë** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Njeh dhe orientohet** në botimet e IZHA dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Njeh mjaftueshëm** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh mjaftueshëm** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Njeh dhe orientohet mjaftueshëm** në botimet e IZHA dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Nuk njeh mjaftueshëm** Ligjin për APU, Rregulloren për Funksionimin e IAP, dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Nuk njeh mjaftueshëm** në botimet e IZHA dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.

3.3.2 Grupi i dytë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
2	**Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve**	**F1-G2-A6** Prani, vëzhgime, shënime gjatë përgatitjes për orën e mësimit	**Demonstron aftësi të mira** vëzhguese dhe në **mbajtjen e** shënimeve të qarta e sistematike gjatë parapërgatitjes për mësim.	**Demonstron aftësi** vëzhguese dhe në **mbajtjen** e shënimeve sistematike gjatë parapërgatitjes për mësim.	**Demonstron aftësi të mjaftueshme** vëzhguese dhe në **mbajtjen** e shënimeve sistematike gjatë parapërgatitjes për mësim.	**Demonstron aftësi të pamjaftueshme** vëzhguese dhe në **mbajtjen** e shënimeve gjatë parapërgatitjes për mësim.
		F1-G2-A7 Prani, vëzhgime, shënime gjatë zhvillimit të mësimit	**Demonstron aftësi të mira** vëzhguese tematike dhe **larmi formash** të mbajtjes së shënimeve gjatë ndjekjes së mësimit.	**Demonstron aftësi** vëzhguese tematike dhe **forma** të mbajtjes së shënimeve gjatë ndjekjes së mësimit	**Demonstron aftësi të mjaftueshme** vëzhguese tematike dhe **formash** të mbajtjes së shënimeve gjatë ndjekjes së mësimit	**Demonstron aftësi të pamjaftueshme** vëzhguese tematike dhe **formash** të mbajtjes së shënimeve gjatë ndjekjes së mësimit
		F1-G2-A8 Prani, vëzhgime, shënime gjatë përgatitjes së aktiviteteve jashtë orës së mësimit	**Demonstron** interes, aftësi vëzhguese dhe mban **shënime të rregullta, konçize** gjatë përgatitjes për aktivitetet jashtë orës së mësimit. **Njeh llojshmërinë** dhe aspektet organizative të tyre.	**Demonstron** interes, aftësi vëzhguese dhe mban **shënime të rregullta** gjatë përgatitjes për aktivitetet jashtë orës së mësimit. **Njeh llojshmërinë** dhe aspektet organizative të tyre.	**Demonstron mjaftueshmërisht** interes, aftësi vëzhguese dhe mban **shënime** gjatë përgatitjes për aktivitetet jashtë orës së mësimit. **Njeh llojshmërinë** e këtyre aktiviteteve.	**Demonstron pamjaftueshmëri** të aftësive vëzhguese dhe mbajtjes së shënimeve gjatë përgatitjes për aktivitetet jashtë orës së mësimit. **Njeh llojshmërinë** e këtyre aktiviteteve.

		F1-G2-A9 Prani, vëzhgime, shënime gjatë aktiviteteve me fokus komunitetin e të nxënit	**Demonstron** interes, aftësi **të mira** vëzhguese dhe **mban shënime të rregullta, konçize** mbi aktivitetet, format e bashkëpunimit,aspekte të planifikimit, dhe organizimit midis stafit pedagogjik, nxënësve dhe aktorëve të tjerë të komunitetit jashtë shkollës.	**Demonstron** interes, aftësi vëzhguese dhe **mban shënime të rregullta, konçize** mbi aktivitetet, format e bashkëpunimit,aspektet e planifikimit, dhe organizimit midis stafit pedagogjik, nxënësve dhe aktorëve të tjerë të komunitetit jashtë shkollës.	**Demonstron** interes, aftësi **të mjaftueshme** vëzhguese dhe **mban shënime** mbi aktivitetet, format e bashkëpunimit,aspekte të planifikimit, dhe organizimit midis stafit pedagogjik, nxënësve dhe aktorëve të tjerë të komunitetit jashtë shkollës.	**Demonstron** interes, aftësi **të pamjaftueshme** vëzhguese dhe në **mbajtjen e shënimeve** mbi aktivitetet, format e bashkëpunimit,aspekte të planifikimit, dhe organizimit midis stafit pedagogjik, nxënësve dhe aktorëve të tjerë të komunitetit jashtë shkollës.

4.3.3 Grupi i tretë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
3	**Përfshirje e studentit si ndihmës i mësuesit**	**F1-G3-A10** Ndihmës i mësuesit në planifikimin e një ore mësimi	**Njeh mirë** planifikimin e orës së mësimit, etapat e saj, përdorimin e bazës materiale, **jep ide dhe arrin të realizoje** vetë një të tillë. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Njeh** planifikimin e orës së mësimit, etapat e saj, përdorimin e bazës materiale, **jep ide dhe arrin të realizoje** vetë një të tillë. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Njeh mjaftueshëm** planifikimin e orës së mësimit, etapat e saj, përdorimin e bazës materiale, **jep ide dhe arrin të realizoje** vetë një të tillë. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Nuk njeh mjaftueshëm** planifikimin e orës së mësimit, etapat e saj, përdorimin e bazës materiale, **nuk jep ide dhe ka dobësi në realizimin e një** planifikimi të tillë.

		F1-G3-A11 Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi	**Harmonizohet mirë** me mësuesin gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK dhe punës me grupe. **Mbështet mirë** nxënësit me AK.	**Harmonizohet mirë** me mësuesin gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK dhe punës me grupe. **Mbështet** nxënësit me AK.	**Harmonizohet mjaftueshwm** me mësuesin gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK dhe punës me grupe. **Mbështet mjaftueshëm** nxënësit me AK.	**Nuk harmonizohet mjaftueshëm** me mësuesin gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK dhe punës me grupe. **Nuk mbështet si duhet** nxënësit me AK.
		F1-G3-A12 Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit	**Merr pjesë aktivisht** në përgatitje, organizm dhe realizim, **sjell ide dhe risi**, në aktivitete të ndryshme shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.	**Merr pjesë** në përgatitje, organizm dhe realizim, **sjell ide** në aktivitete të ndryshme shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.	**Angazhohet mjaftueshëm** në përgatitje, organizm dhe realizim, në aktivitete të ndryshme shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.	**Demonstron angazhim të pamjaftueshëm** në përgatitje, organizim dhe realizim, në aktivitete të ndryshme shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.
		F1-G3-A13 Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindët	**Njeh mirë** rolin dhe larminë e aktiviteteve me prindët.. **Ka njohuri** mbi planifikimin e aktiviteteve kulturore e sportive, të ceremonive të	**Njeh** rolin dhe larminë e aktiviteteve me prindët.. **Ka njohuri** mbi planifikimin e aktiviteteve kulturore e sportive, të ceremonive të	**Njeh mjaftueshëm** rolin dhe larminë e aktiviteteve me prindët.. **Ka njohuri** mbi planifikimin e aktiviteteve kulturore e sportive, të	**Nuk njeh mjaftueshëm** rolin dhe larminë e aktiviteteve me prindët.. **Ka njohuri** mbi planifikimin e aktiviteteve

4.3.4 Grupi i katërt - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
4	**Përfshirja e studentit në rolin e mësuesit**	**F1-G4-A14** Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen , organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit	**Njeh mirë** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon mirë** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje shumë të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mirë** psikopedagogjik.	**Njeh** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mirë** psikopedagogjik.	**Njeh mjaftueshëm** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon mjaftueshëm** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mjaftueshëm** psikopedagogjik.	**Njeh jo mjaftueshëm** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon** dhe zhvillon **me dobësi** një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore por orientim **të pamjaftueshëm** psikopedagogjik.
		F1-G4-A15 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.

		F1-G4-A16 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.
		F1-G4-A17 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.

4.3.5 Grupi i pestë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
5	**Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik**	**F1-G5-A19** Përfshirje e studentit si dëgjues në mbledhje të ekipeve lëndoredhe aktivitete të tjera kualifikuese që organizohen në shkollë.	**Njeh mirë** përbërjen, detyrat, përgjegjësitë e ekipit lëndor, planin vjetor të ekipit lëndor, **Asiston** në aktivitetet e ekipit lëndor, **bën lidhjen** midis tyre, procesit mësimor dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional.	**Njeh** përbërjen, detyrat, përgjegjësitë e ekipit lëndor, planin vjetor të ekipit lëndor, **Asiston** në aktivitetet e ekipit lëndor, **bën lidhjen** midis tyre, procesit mësimor dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional.	**Njeh mjaftueshëm** përbërjen, detyrat, përgjegjësitë e ekipit lëndor, planin vjetor të ekipit lëndor, **Asiston** në aktivitetet e ekipit lëndor**, bën disi lidhjen** midis tyre, procesit mësimor dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional.	**Nuk njeh mirë** përbërjen, detyrat, përgjegjësitë e ekipit lëndor, planin vjetor të ekipit lëndor, **Asiston** në aktivitetet e ekipit lëndor por **nuk bën lidhjen** midis tyre, procesit mësimor dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional.
		F1-G5-A20 Pjesmarrje në mbledhjet e këshillit të mësuesve**.**	**Njeh shumë mirë** kuadrin ligjor mbi këshillin e mësuesve. **Diskuton vazhdimisht** me mentorin dhe anëtarët e ekipit lëndor, **kupton mirë** çështjet që lidhen me tematikat që diskuton këshilli i mësuesve.	**Njeh mirë** kuadrin ligjor mbi këshillin e mësuesve. **Diskuton vazhdimisht** me mentorin dhe anëtarët e ekipit lëndor, **kupton** çështjet që lidhen me tematikat që diskuton këshilli i mësuesve.	**Njeh mjaftueshëm** kuadrin ligjor mbi këshillin e mësuesve. **Diskuton** me mentorin dhe anëtarët e ekipit lëndor, **kupton** çështjet që lidhen me tematikat që diskuton këshilli i mësuesve.	**Nuk njeh mjaftueshëm** kuadrin ligjor mbi këshillin e mësuesve. **Diskuton rrallë** me mentorin dhe anëtarët e ekipit lëndor, nuk ka vlerësimin e duhur për rolin e këshillit të mësuesve.

4.3.6 Grupi i gjashtë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
4	**Përfshirja e studentit në rolin e mësuesit**	**F1-G4-A14** Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit	**Njeh mirë** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon mirë** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje shumë të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mirë** psikopedagogjik.	**Njeh** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mirë** psikopedagogjik.	**Njeh mjaftueshëm** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon mjaftueshëm** dhe zhvillon një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe orientim **të mjaftueshëm** psikopedagogjik.	**Njeh jo mjaftueshëm** etapat dhe rëndësinë e planifikimit të tyre. **Planifikon** dhe zhvillon **me dobësi** një etapë të orës së mësimit. Ka **njohje të mirë** të fushës lëndore por orientim **të pamjaftueshëm** psikopedagogjik.
		F1-G4-A15 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.	Demonstron **aftësi të mira** në parapërgatitjen dhe realizimin e orës së mësimit. Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. Demonstron **njohje të mirë** të metodave dhe strategjive.

		F1-G4-A16 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.
		F1-G4-A17 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e parë.

4.3.7 Grupi i shtatë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
7	**Aktivitete që ndodhin në sfondin e aktiviteteve të tjera**	**F1-G7-A23** Diskutimi si aktivitet	**Demonstron se njeh mirë** rëndësinë e shkëmbimit të vazhdueshëm, të organizuar dhe rastësor, të mendimeve dhe eksperiencave mbi aktivitetet ku përfshihet gjatë praktikës. **Demonstron aftësi të mira** për komunikim efektiv (të dëgjuarit, të folurit, të lexuarit, të shkruarit, të prezantuarit).	**Demonstron se njeh** rëndësinë e shkëmbimit të vazhdueshëm, të organizuar dhe rastësor, të mendimeve dhe eksperiencave mbi aktivitetet ku përfshihet gjatë praktikës. **Demonstron aftësi** për komunikim efektiv (të dëgjuarit, të folurit, të lexuarit, të shkruarit, të prezantuarit).	**Demonstron se njeh mjaftueshëm** rëndësinë e shkëmbimit të vazhdueshëm, të organizuar dhe rastësor, të mendimeve dhe eksperiencave mbi aktivitetet ku përfshihet gjatë praktikës. **Demonstron mjaftueshëm** komunikim efektiv (të dëgjuarit, të folurit, të lexuarit, të shkruarit, të prezantuarit).	**Nuk vlerëson** rëndësinë e shkëmbimit të vazhdueshëm, të organizuar dhe rastësor, të mendimeve dhe eksperiencave mbi aktivitetet ku përfshihet gjatë praktikës. **Demonstron aftësi jo të mjaftueshme** komunikimi efektiv (të dëgjuarit, të folurit, të lexuarit, të shkruarit, të prezantuarit).

		F1-G7-A24 Mbajtja e shënimeve nga studenti	**Njeh mirë rëndësinë** e mbajtjes së shënimeve. **Është metodik dhe eksperimenton** teknika për rritjen e efikasitetit të mbajtjes së tyre. Në shënime, **reflekton** aspekte thelbësore të punës duke i kombinuar me ato të veçanta për çdo nxënës.	**Njeh rëndësinë** e mbajtjes së shënimeve. **Është metodik dhe eksperimenton** teknika për rritjen e efikasitetit të mbajtjes së tyre. Në shënime, **përpiqet të reflektojë** aspekte thelbësore të punës duke i kombinuar me ato të veçanta për çdo nxënës.	**Njeh mjaftueshëm rëndësinë** e mbajtjes së shënimeve. **Është metodik, perpiqet** për efikasitetin e mbajtjes së tyre. Në shënime, **përpiqet të reflektojë** aspekte thelbësore të punës duke i kombinuar me ato të veçanta për çdo nxënës.	**Nuk vlerëson rëndësinë e** mbajtjes së shënimeve. **Nuk është metodik dhe përdor** teknika për rritjen e efikasitetit të mbajtjes së tyre. Mban shënime sporadike dhe **nuk reflekton** aspekte thelbësore të punës duke i kombinuar me ato të veçanta për çdo nxënës.
		F1-G7-A25 Pjesëmarrja në plotësimin e dokumentacionit shkollor	**Njeh mirë dhe di si plotësohet** regjistri i klasës. **Demonstron njohuri dhe aftësi të mira** mbi plotësimin e pjesës së dokumentacionit me	**Njeh dhe di si plotësohet** regjistri i klasës. **Demonstron njohuri dhe aftësi** mbi plotësimin e pjesës së dokumentacionit me	**Njeh mjaftueshëm si plotësohet** regjistri i klasës. **Demonstron njohuri** mbi plotësimin e pjesës së dokumentacionit me	**Njeh mjaftueshëm** si plotësohet regjistri i klasës. **Demonstron njohuri dhe aftësi jo të mjaftueshme** mbi plotësimin e pjesës së dokumentacionit

3.4 Formati i Vlerësimit - Faza 1

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqsh.	Vlerësimi pikë
			Sh. mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Keq	
1	Parapërgatitja dhe njohja	F1-G1-A1	-	-	-	-	
		F1-G1-A2	-	-	-	-	
		F1-G1-A3					
		F1-G1-A4					
		F1-G1-A5					
2	Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve	F1-G2-A6					
		F1-G2-A7					
		F1-G2-A8					
		F1-G2-A9					
3	Përfshirje e studentit si ndihmës i mësuesit	F1-G3-A10					
		F1-G3-A11					
		F1-G3-A12					
		F1-G3-A13					
4	Përfshirja e studentit në rolin e mësuesit	F1-G4-A14					
		F1-G4-A15					
		F1-G4-A16	-	-	-	-	
		F1-G4-A17	-	-	-	-	
		F1-G4-A18					
5	Përfsh. e stud. në jetën profes. të stafit pedag.	F1-G5-A19					
		F1-G5-A20					
6	Lidhja me progr. lënd dhe aktiv. në fakult	F1-G6-A21					
		F1-G6-A22					
7	Aktivitete që ndodhin në sfondin e aktiviteteve të tjera	F1-G7-A23					
		F1-G7-A24					
		F1-G7-A25					
		F1-G7-A26					
Vlerësimi përfundimtar me pikë							
Vlerësimi përfundimtar me notë							

Pjesa IV

FAZA E DYTË E PRAKTIKËS PROFESIONALE

4.1 Informacion mbi vendin e PP më programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor" për fazën 2

Në vitin e dytë, praktika profesionale zhvillohet me 1 ditë / 2 javë për semestrin III dhe 1 ditë /1 javë për semestrin IV. Në dy javët e fundit të semestrit IV (java e 14-të dhe e 15-të e semestrit të dytë, viti II) zhvillohet praktika e grupuar ose "Praktika Bllok".

Gjatë semestrit të tretë, në programin e studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor", zhvillohen lëndët: Filozofi dhe sociologji edukimi, Pedagogji e edukimit familjar, Letërsi për fëmijë, Shkencat e natyrës, TIK në mësimdhënie, Aftësim teknologjik praktik etj. Gjatë semestrit të katërt, zhvillohen lëndët: Psikologji edukimi, Kurrikula në arsimin parashkollor, Metodologjitë e mësimdhënies në arsimin parashkollor, Arte skenike etj.

Rikujtojmë që vendosja në kopshte në kuadër të PP njëkohësisht shërben si mundësi në favor të një lidhjeje të ngushtë midis teorisë dhe praktikës apo si një laborator ku konfirmohen njohuritë dhe fitohen aftësi e kompetenca.

Portofoli i studentit në fazën e dytë të praktikës përmban:

1. **Formular vëzhgimi në grup/klasë** i cili orienton vëzhgimin që studenti duhet të bëjë për veprimtarinë mësimore edukative në kopsht.
2. **Formular vëzhgimi mbi vlerësimin e të nxënit të fëmijëve 3-6 vjeç** i cili orienton studentin të vëzhgojë se kur dhe si vlerëson mësuesi, mjetet dhe strategjitë e vlerësimit që përdor.
3. **Formular mbi rolin e studentit si mësues ndihmës** në të cilin mësuesi mentor përshkruan dhe reflekton mbi detyrat dhe veprimtarinë që i ka paracaktuar dhe realizon studenti, në rolin e mësuesit ndihmës
4. **Raport vlerësimi** i plotësuar nga studenti mbi bashkëpunimin me mentorin duke u fokusuar në gatishmërinë e mentorit jo vetëm për të njohur studentin me dokumentacionin që disponon në grup/klasë dhe për mënyrën se si e plotëson atë, por dhe për të përmbushur rolin si mësues ndihmës.
5. **Raport vlerësimi** i plotësuar nga mentori mbi bashkëpunimin me studentin; frekuentimin dhe korrektësinë në respektimin e orarit të ardhjes dhe të largimit nga kopshti, disiplinës vëzhguese, veshjes dhe

sjelljes së përshtatshme; angazhimin gjatë dhe pas vëzhgimit si dhe përgjegjshmërinë e studentit në rolin e mësuesit ndihmës.

AKTIVITETET E FAZËS SË DYTË

1.1.1 Aktivitetet e grupit të parë ($A_{1,2,3,4,5}$)

Parapërgatitja dhe njohja

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A1	Njohja me sistemin e PP	Studenti ka përvojën e fazës së parë prandaj takimi zhvillohet vetëm për aspekte organizative dhe elementë të rinj.	F Ko T St	Para PP ose Dita 1 e PP
A2	Vizita e parë në shkollë/kopsht	Nëse studenti vazhdon PP në të njejtën shkollë/kopsht si në fazën 1, këto aktivitete nuk janë të nevojshme. Nëse ndryshon shkollën/kopshtin veprohet njëlloj si në fazën e parë.	IAP M,T	Dita 1 ose Dita 2 e PP
A3	Njohuri ligjore mbi Institucionin Arsimor	Konsiderohet që studenti njeh kuadrin ligjor nga faza1. Aktiviteti konsiderohet nëse konstatohen mangësi ose nëse kemi ligje a akte të reja nënligjore.	IAP, F M T	Java 1 dhe 2 e PP e në vazhdim
A4	Njohja me dokumentacionin e shkollës dhe atë të detyrueshëm të studentit praktikant;	Njohje e organizuar dhe në vazhdimësi me: • Dokumentacioni standard dhe ai zhvillimor i shkollës/kopshtit. • Dokumentacioni standard i mësuesit (dosja e mësuesit). Faza e dytë konsiderohet si vendimtare për njohje të thelluar të dokumentacionit shkollor, në tërë gjerësinë e tij, si shprehje e sintetizuar e gjithë punës që zhvillohet. Kjo njohje realizohet përgjatë gjithë aktiviteteve të tjera të parashikuara për këtë fazë dhe monitorohet nga mentori.	IAP M	Në vazhdim

A5	Njohja me literaturën, veçanërisht me botime të MAS dhe IZHA	Njohja, kontakti me literaturën: Njëlloj si në fazën 1.	IAP, F M,T,PL	

4.2.2 Aktivitetet e grupit të dytë ($A_{6,7,8,9}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A6	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë përgatitjes së një ore/ dite mësimi;	Vëzhgon dhe mban shënime mbi atë se si planifikohet një orë/ditë mësimore në tërësinë e vet, integrimi ndërlëndor, baza materiale, parapërgatitja e mjedisit etj.	IAP M St	Java 2 e në vazhdim
A7	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë zhvillimit të mësimit;	Vëzhgon dhe mban shënime mbi: • Lidhjen harmonike të fazave të orës së mësimit; • Menaxhimin e mjeteve dhe të mjedisit; • Përdorimin e alternimin e metodave, strategjive; • Situatat e të nxënit dhe gjithëpërfshirjen; • Realizimin e të nxënit me kompetenca.	IAP M St	Java 2 e në vazhdim
A8	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë përgatitjes së një aktiviteti me fëmijët jashtë orës së mësimit;	Vëzhgon dhe mban shënime mbi: • Planifikimin e aktiviteteve, ekskursioneve, konkurseve si një veprimtari e tërë e organizuar; • Vendin që zënë dhe rolin që luajnë në raport me kornizën kurrikulare apo komplementaritetin; • Rëndësinë për evidentimin dhe zhvillimin e fëmijëve dhe talenteve.	IAP M St	Java 5 e në vazhdim

A9	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë aktiviteteve me komunitetin e të nxënit.	Vëzhgon dhe mban shënime duke u thelluar në: • Rëndësinë e lidhjeve dhe të komunikimit midis aktorëve kontribues (fëmijët, stafi i shkollës/kopshtit, prindët etj.). • Lidhjen midis aktorëve dhe the progresit të fëmijës në kuadër të kurikulës; • Pikat e forta dhe të dobëta, avantazhet dhe vështirësitë e bashkëpunimit.	IAP M St	PPSS2

4.2.3 Aktivitetet e grupit të tretë ($A_{10,11,12,13}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A10	Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e një ore mësimi	Planifikimi i një ore mësimi: • Planifikon një orë mësimi (ditën e PP) dhe e krahason me planifikimin e mësuesit. • Ndihmon me ide dhe praktikisht në parapërgatitjen e bazës materiale për mësim. • Jep ide dhe ndihmon në parapërgatitjen e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	IAP St	Java 5 e në vazhdim
A11	Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi	Angazhim si ndihmës i mësuesit gjatë orës së mësimit: • Mbështetje mësuesit gjatë zhvillimit të aktiviteteve mësimore. • Ndihmë individuale ndaj nxënësve, për ato me aftësi të kufizuara në veçanti si edhe në aktivitetet me punë në grup.	IAP St	PPSS2

A12	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit	Angazhim krahas mësuesit jashtë orës së mësimit në: • Aktivitetet shkencore për thellim njohurishë, punën me nxënësit e talentuar, përgatitjen, zhvillimin e konkurseve dhe pjesmarrjen në olimpiada. • Parapërgatitjen dhe zhvillimin e ekskursioneve.	IAP M St	PPSS2
A13	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindërit dhe komunitetin	Angazhim si ndihmës i mësuesit: • Bashkëpunëtor në planifikim, organizim dhe zhvillim në takime me prindët, komunitetin dhe aktorë të tjerë, mbi ecurinë e fëmijëve të tyre, në aktivitetet sportive, kulturore etj. të shkollës, të komunitetit, në ngjarje ceremoniale të organizuara nga shkolla.	IAP St	PPSS2

4.2.4 Aktivitetet e grupit të katërt ($A_{14,15,16}$):

Përfshirje e studentit në rolin e mësuesit

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A14	Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit	Studenti për orët e mësimi ku do të jetë prezent: • Planifikon detyra, ushtrime, projekte si punë jashtë orës së mësimit. • Organizon e zhvillon etapë të kontrollit, përforcimit të njohurive, të parashtrimit a shpjegimit të njohurive të reja në orën e mësimit.	IAP St	PPSS2

A15	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike	Në katë fazë studenti angazhohet në rolin e mësuesit për për orë të veçanta të orës së mësimit. Futja e studentit në zhvillimin e një ore të plotë mësimore ndodh vetëm për studentët që kanë shfaqur aftësi shumë të mira në përfshirjet në rolin e mësuesit në etapa të veçanta të orës së mësimit.	IAP M St	PPSS2 Vendos mentori
A16	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike	Nuk është e këshillueshme që studenti të përfshihet në këtë fazë me një ngarkesë të tillë.	-	-
A17	Në rolin e mësuesit për planifikimin, org. dhe zhvill. e një dite të plotë pune	Në këtë fazë studenti, nuk mund të përfshihet me ngarkesë të plotë ditore, në rolin e mësuesit.	-	-
A18	Në rolin e mësuesit në një aktivitetet me prindërit dhe komunitetin.	Në këtë fazë studenti qëndron afër mësuesit, merr pjesë në aktivitete të tilla, ka për detyrë të planifikojë në letër një aktivitet të tillë, japë ide por mbetet ndihmës i mësuesit.	M St	Jo

4.2.5 Aktivitetet e grupit të pestë ($A_{19,20}$):

Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A19	Përfshirje e studentit si dëgjues në aktivitetet kualifikuese që organizohen në shkollë	Studenti merr pjesë si i ftuar minimalisht në dy takime, një për semestër: • Në mbledhjet tematike të ekipeve lëndore. • Në aktivitete të tjera kualifikuese të shkollës. Supozohet të jetë kontribues me pyetje e diskutime.	IAP M St	PPSS2

A20	Pjesëmarrje në mbledhjet e këshillit të mësuesve	Studenti merr pjesë në mbledhjet e këshillit të mësuesve, në rolin e dëgjuesit, nëse i mundësohet mund të jetë kontribues.	IAP M St	PPSS2

4.2.6 Aktivitetet e grupit të gjashtë ($A_{21,22}$):

Lidhja mes programeve lëndore dhe aktivitetetеve në fakultet me PP

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A21	Lidhja e lëndëve në auditore me veprimtarinë në PP	Angazhim njëlloj si në fazën e parë. Shih Faza 1, A21	IAP, IAL	Në vazhdim
A22	Hulumtimi përgjatë PP	Studenti përfshihet në: • Punë kërkimore dhe aktivitete të kësaj natyre që zhvillohen në kuadër të shkollës. • Punë kërkimore në kuadër të detyrimeve të programit universitar si projekte, konferenca, mikroteza etj.	IAP, M, St PL	Detyrat, lëmdët

4.2.7 Aktivitetet e grupit të shtatë ($A_{23,24,25,26}$):

Aktivitete që realizohen në sfondin e aktiviteteve të tjera

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A23	Diskutime mbi mësimdhënien, të nxënit dhe aktivitetet	Komunikimi, shkëmbimi i përvojave me aktorë të ndryshëm janë domosdoshmëri dhe përcaktuese në rritjen profesionale. Studenti duhet të: Mbajë me **mentorin, tutorin, pedagogët, stafin, nxënësit dhe studentët e tjerë** lidhje të ngushta e shkëmbejë eksperienca, formale e informale, për aspekte a tematika të paramenduara ose jo.	IAP St M T P	Në vazhdim

A24	Mbajtja e shënimeve nga studenti	Mbajtja e shënimeve duke mbuluar njëkohësisht të gjitha aspektet e punës së mësuesit. Studenti duhet të përdorë forma, mjete e teknika të ndryshme në kontekste si gjatë planifikimit, përgatitjes së mësuesit, aktivitetet jashtë mësimit, si edhe gjatë kohës kur vetë është në rolin e mësuesit.	IAP St	Në vazhdim
A25	Pjesëmarrja në plotësimin e dokumentacionit shkollor dhe atij si student	Si praktikant mund të mbajë dokumentacion jo konfidencial, paralel me atë të shkollës, sipas udhëzimeve të mentorit. Nëse kontribuoni në plotësimin e dokumentacionit të shkollës, cfarë, sa dhe si përcaktohet nga mentori, në përputhje me rregullat.	IAP M St	Në vazhdim
A26	Takime me tematika të ndryshme mbi ecurinë dhe vlerësimin e PP	Njëlloj si në fazën e parë, Shih Faza 1, A26.	IAP M St	Në vazhdim

4.3 KORNIZA E AFTËSIVE DHE E KOMPETENCAVE – FAZA E DYTË

4.3.1 Grupi i parë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
1	**Parapërgatitja dhe njohja**	**F2-G1-A1** Njohja me sistemin e PP.	-	-	-	-
		F2-G1-A2 Vizita e parë në shkollë	-	-	-	-
		F2-G1-A3 Njohuri ligjore mbi IA. **F2-G1-A4** Njohja me dokumentac. **F2-G1-A5** Azhornimi me literaturën	**Analizon e zbaton** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh dhe plotëson shumë mirë** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Përdor** botimet e ASCAP dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Respekton** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh dhe plotëson mirë** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Njeh dhe orientohet në** botimet e ASCAP dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Njeh mjaftueshëm** Ligjin për APU dhe Rregulloren për Funksionimin e IAP. **Njeh e plotëson mjaftueshëm** dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Njeh dhe orientohet mjaftueshëm** në botimet e ASCAP dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.	**Nuk njeh mjaftueshëm** Ligjin për APU, Rregulloren për Funksionimin e IAP, dokumentacionin e shkollës dhe të mësuesit. **Nuk njeh mjaftueshëm** në botimet e IZHA dhe literaturën tjetër profesionale në fushën e mësimdhënies.

4.3.2 Grupi i dytë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
2	**Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve**	**F2-G2-A6** Prani, vëzhgime, shënime gjatë përgatitjes për orën e mësimit	**Demonstron aftësi shumë të mira** vëzhguese, në mbajtjen e shënimeve **të qarta**, **sistematike** dhe **sintetike**.	**Demonstron aftësi të mira** vëzhguese, në mbajtjen e shënimeve **të qarta**, **sistematike** dhe **sintetike**.	**Demonstron aftësi të mjaftueshme** vëzhguese, në mbajtjen e shënimeve **të qarta e sistematike**.	**Demonstron aftësi të pamjaftueshme** vëzhguese, në mbajtjen e shënimeve **të qarta e sistematike**.
		F2-G2-A7 Prani, vëzhgime, shënime gjatë zhvillimit të mësimit	**Demonstron aftësi shumë të mira** vëzhguese në situata mësimore komplekse e **larmi formash** të mbajtjes së shënimeve.	**Demonstron aftësi të mira** vëzhguese në situata mësimore komplekse e **larmi formash** të mbajtjes së shënimeve.	**Demonstron aftësi të mjaftueshme** vëzhguese në situata mësimore komplekse e **larmi formash** të mbajtjes së shënimeve.	**Demonstron aftësi jo të mjaftueshme** vëzhguese në situata mësimore komplekse e **larmie formash** të mbajtjes së shënimeve.
		F2-G2-A8 Prani, vëzhgime, shënime gjatë përgatitjes së aktiviteteve jashtë orës së mësimit	**Demonstron** interes, **aftësi shumë të mira** vëzhguese, mban **shënime të rregullta, konçize** në kushtet e aktiviteteve jashtë mësimit.	**Demonstron** interes, **aftësi të mira** vëzhguese, mban **shënime të rregullta, konçize** në kushtet e aktiviteteve jashtë mësimit.	**Demonstron** interes, **aftësi të mjaftueshme** vëzhguese, mban **shënime të rregullta** në kushtet e aktiviteteve jashtë mësimit.	**Demonstron** interes, por **aftësi jo të mjaftueshme** vëzhguese, mban disi **shënime,** në kushtet e aktiviteteve jashtë mësimit.
		F2-G2-A9 Prani, vëzhgime, shënime gjatë aktiviteteve me fokus komunitetin e të nxënit	**Demonstron** interes, aftësi **shumë të mira** vëzhguese, **mban shënime të rregullta, konçize** gjatë bashkëpunimit e komunikimit me aktorë të tjerë.	**Demonstron** interes, aftësi **të mira** vëzhguese, **mban shënime të rregullta, konçize** gjatë bashkëpunimit e komunikimit me aktorë të tjerë.	**Demonstron** interes, aftësi **të mjaftueshme** vëzhguese dhe të **mbajtjes së shënimeve** gjatë bashkëpunimit e komunikimit me aktorë të tjerë.	**Demonstron** interes, aftësi **të pamjaftueshme** vëzhguese dhe të **mbajtjes së shënimeve** gjatë bashkëpunimit e komunikimit me aktorë të tjerë.

4.3.3 Grupi i tretë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
3	**Përfshirje e studentit si ndihmës i mësuesit**	**F2-G3-A10** Ndihmës i mësuesit në planifikimin e një ore mësimi	**Planifikon mirë** orët e mësimit, etapat, bazën materiale, metoda, strategji **shfaq dhe diskuton** ide. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Planifikon** orët e mësimit, etapat, bazën materiale, metoda, strategji **diskuton** ide. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Planifikon mjaftueshëm** orët e mësimit, etapat, bazën materiale. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.	**Ka dobësi në planifikimin e** orëve mësimore, etapave bazën materiale, nuk **shfaq dhe diskuton** ide. **Parashikon parapërgatitjen** e nxënësve për orën e ardhëshme mësimore.
		F2-G3-A11 Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi	**Harmonizohet shumë mirë** me mësuesin dhe **mbështet shumë mirë** nxënësit gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK, punën me grupe, nxënësit me AK	**Harmonizohet mirë** me mësuesin dhe **mbështet mirë** nxënësit gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK, punën me grupe dhe nxënësit me AK	**Harmonizohet shumë mirë** me mësuesin dhe **mbështet mjaftueshëm** nxënësit gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK, punën me grupe dhe nxënësit me AK	**Ka harmonizim të dobët** me mësuesin dhe mbështet **jo mjaftueshëm** nxënësit gjatë përdorimit të bazës materiale, kryerjes së eksperimenteve, përdorimit të TIK, punën me grupe dhe nxënësit me AK

		F2-G3-A12 Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit	**Shfaq aftësi, organizative dhe mbështet** mirë përgatitjen, organizimin dhe realizimin, **sjell ide dhe risi** në aktivitetet shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.	**Shfaq aftësi, organizative dhe mbështet** përgatitjen, organizimin dhe realizimin, **sjell ide** në aktivitetet shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.	**Shfaq aftësi, organizative dhe mbështet** mjaftueshëm përgatitjen, organizimin dhe realizimin e aktiviteteve shkencore, konkurse, olimpiadave dhe ekskursioneve mësimore.	**Shfaq aftësi të dobëta organizative për** përgatitjen, organizimin dhe realizimin, nuk **sjell ide dhe risi**, në aktivitetet shkencore, konkurse, olimpiada dhe ekskursione mësimore.
		F2-G3-A13 Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindët dhe komunitetin	**Shfaq aftësi shumë të mira** planifikuese, komunikuese dhe realizuese në bashkëpunimin me prindët.. **Ka njohuri të mira** mbi fushat dhe format e bashkëpunimit me aktorë të tjerë	**Shfaq aftësi të mira** planifikuese, komunikuese dhe realizuese në bashkëpunimin me prindët.. **Ka njohuri të** mbi fushat dhe format e bashkëpunimit me aktorë të tjerë	**Shfaq aftësi të mjaftueshme** planifikuese, komunikuese dhe realizuese në bashkëpunimin me prindët.. **Ka njohuri** mbi fushat dhe format e bashkëpunimit me aktorë të tjerë	**Shfaq aftësi të pamjaftueshme** planifikuese, komunikuese dhe realizuese në bashkëpunimin me prindët.. **Ka njohuri** mbi fushat dhe format e bashkëpunimit me aktorë të tjerë

4.3.4 Grupi i katërt - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
4	**Përfshirja e studentit në rolin e mësuesit**	**F2-G4-A14** Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një episodi apo etape të orës së mësimit	Njeh planifikon dhe zhvillon **shumë mirë** etapa të orës së mësimit. Demonstron njohje **shumë të mirë** të fushës lëndore dhe shfaq aftësi **të mira** psikopedagogjike.	Njeh planifikon dhe zhvillon **mirë** etapa të orës së mësimit. Demonstron njohje **të mirë** të fushës lëndore dhe shfaq aftësi **të mira** psikopedagogjike.	Njeh planifikon dhe zhvillon **mirë** etapa të orës së mësimit. Demonstron njohje **të mirë** të fushës lëndore dhe shfaq aftësi **të mjaftueshme** psikopedagogjike.	Planifikon dhe zhvillon **me dobësi** etapa të orës së mësimit. Ka njohje **të mirë** të fushës lëndore dhe shfaq dobësi në fushën psikopedagogjike.
		F2-G4-A15 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike.	Demonstron **njohje shumë të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. **Përdor metoda dhe strategji** të duhura. **Përpiqet të adresojë** nevojat e çdo nxënësi dhe **realizon vlerësim objektiv.**	Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. **Përdor metoda dhe strategji** të duhura. **Përpiqet të adresojë** nevojat e çdo nxënësi dhe **realizon vlerësim objektiv.**	Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. **Përdor metoda dhe strategji** të përshtatëshme. **Përpiqet të adresojë** nevojat e çdo nxënësi dhe **realizon vlerësim të pranueshëm.**	Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore dhe njohurive ndërdisiplinare. **Nuk përdor metoda dhe strategji** të përshtatëshme. **Përpiqet të adresojë** nevojat e nxënësve por ka dobësi në **vlerësimin objektiv.**

		F2-G4-A16 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk këshillohet në fazën e dytë.
		F2-G4-A17 Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një dite të plotë pune.	Ky aktivitet nuk lejohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk lejohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk lejohet në fazën e dytë.	Ky aktivitet nuk lejohet në fazën e dytë.
		F2-G4-A18 Në rolin e mësuesit në një aktivitetet me	**Njeh shumë mirë** repertorin e aktiviteteve, k**upton mirë** rëndësinë e tyre diskuton, planifikon,	**Njeh mirë** repertorin e aktiviteteve, k**upton mirë** rëndësinë e tyre diskuton, planifikon,	**Njeh mjaftueshëm** repertorin e aktiviteteve, k**upton** rëndësinë e tyre diskuton, planifikon, **demonstron**	**Njeh** repertorin e aktiviteteve, **nuk** vlerëson rëndësinë e tyre diskuton, planifikon, por nuk **demonstron**

4.3.5 Grupi i pestë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
5	**Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik**	**F2-G5-A19** Përfshirje e studentit si dëgjues në mbledhje të ekipeve lëndoredhe aktivitete të tjera kualifikuese që organizohen në shkollë.	**Kupton** mirë rolin dhe rëndësinë e ekipeve lëndore, **demonstron të kuptuar** të thelbit të problemeve përmes diskutimeve gjatë dhe pas pjesëmarrjes.	**Kupton** rolin dhe rëndësinë e ekipeve lëndore, **demonstron të kuptuar** të thelbit të problemeve përmes diskutimeve gjatë dhe pas pjesëmarrjes.	**Kupton** mjaftueshëm rolin dhe rëndësinë e ekipeve lëndore, **diskuton mbi** thelbin e problemeve gjatë dhe pas pjesëmarrjes.	**Nuk tregon vlerësim** të rolit dhe rëndësisë së ekipeve lëndore, **nuk diskuton mbi** thelbin e problemeve gjatë dhe pas pjesëmarrjes.
		F2-G5-A20 Pjesmarrje në mbledhjet e këshillit të mësuesve.	**Njeh shumë mirë rolin dhe rëndësinë e** këshillit të mësuesve. **Demonstron se**, **kupton mirë** diskutimet në këshillin e mësuesve.	**Njeh mirë rolin dhe rëndësinë e** këshillit të mësuesve. **Demonstron se**, **kupton mirë** diskutimet në këshillin e mësuesve.	**Njeh rolin dhe rëndësinë e** këshillit të mësuesve. **Demonstron se**, **kupton** diskutimet në këshillin e mësuesve.	**Nuk tregon vlerësim të rolit dhe rëndësisë së** këshillit të mësuesve, **nuk tregon interes** mbi problemet që trajtohen atje.

4.3.6 Grupi i gjashtë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
6	**Lidhja me programet lëndore dhe aktivitetet në fakultet**	**F2-G6-A21** Lidhja midis njohurive dhe detyrave që shtjellohen dhe zhvillohen në kuadër të programeve lëndore në fakultet dhe terrenit konkret shkollor.	Demonstron se ka njohuri **shumë të mira dhe të strukturuara** të fushës/ fushave lëndore, demonstron **aftësi shumë të mira** të lidhjes së teorisë me praktikën.	Demonstron se ka njohuri **të mira dhe të strukturuara** të fushës/ fushave lëndore, demonstron **aftësi të mira** të lidhjes së teorisë me praktikën.	Demonstron se ka njohuri **të mjaftueshme dhe të strukturuara** të fushës/ fushave lëndore, demonstron **aftësi të pranueshme** të lidhjes së teorisë me praktikën.	Demonstron se ka njohuri **të mira mjaftueshme** të fushës/fushave lëndore, nuk demonstron **aftësi të pamjaftueshme** të lidhjes së teorisë me praktikën.
		F2-G6-A22 Pjesmarrje në punë hulumtuese dhe aktivitete promovuese të saj dhe në kuadër të punimit të temës së diplomës.	**Demonstron aftësi të mira** për punë hulumtuese në rolin e mësuesit dhe në kuadër të programit universitar, duke e konsideruar shkollën si “laborator”.	**Demonstron aftësi** për punë hulumtuese në rolin e mësuesit dhe në kuadër të programit universitar, duke e konsideruar shkollën si “laborator”.	**Demonstron aftësi të mjaftueshme** për punë hulumtuese në rolin e mësuesit dhe në kuadër të programit universitar, duke e konsideruar shkollën si “laborator”.	**Nuk demonstron aftësi të mjaftueshme** për punë hulumtuese në rolin e mësuesit dhe në kuadër të programit universitar, duke e konsideruar shkollën si “laborator”.

4.3.7 Grupi i shtatë - Formulimet e sjelljes profesionale të shpresuara, të përshkallëzuara:

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
			Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
7	**Aktivitete që ndodhin në sfondin e aktiviteteve të tjera**	**F2-G7-A23** Diskutimi si aktivitet	**Shfrytëzon shumë mirë** takimet formale e informale për të komunikuar e diskutuar, **përzgjedh mirë tematikat, i përshtat** me kontekstin apo individin duke pasuruar eksperiencat.	**Shfrytëzon mirë** takimet formale e informale për të komunikuar e diskutuar, **përzgjedh mirë tematikat, i përshtat** me kontekstin apo individin duke pasuruar eksperiencat.	**Shfrytëzon mjaftueshëm** takimet formale e informale për të komunikuar e diskutuar, **përzgjedh tematikat, i përshtat** me kontekstin apo individin duke pasuruar eksperiencat.	**Nuk shfrytëzon** takimet formale e informale për të komunikuar e diskutuar dhe nuk **përzgjedh tematikat për tii përshtatur** me kontekstin apo individin për të pasuruar eksperiencat.
		F2-G7-A24 Mbajtja e shënimeve nga studenti	Zotëron bagazh **shumë të mirë** të mjeteve, formave, teknikave për mbajtjen e shënimeve. Ka **aftësi shumë të mira** të mbajtjes së shënimeve konçize e sintetizuese në aktivitete e situata komplekse.	Zotëron bagazh **të mirë** të mjeteve, formave, teknikave për mbajtjen e shënimeve. Ka **aftësi të mira** të mbajtjes së shënimeve konçize e sintetizuese në aktivitete e situata komplekse.	Zotëron bagazh **të mjaftueshëm** të mjeteve, formave, teknikave për mbajtjen e shënimeve. Ka **aftësi** të mbajtjes së shënimeve konçize e sintetizuese në aktivitete e situata komplekse.	Nuk zotëron bagazh **të mjaftueshëm** të mjeteve, formave, teknikave dhe nuk demonstron **aftësi të mjaftueshme** të mbajtjes së shënimeve konçize e sintetizuese në aktivitete e situata komplekse.
		F2-G7-A25 Pjesëmarrja në plotësimin e dokumenta-cionit shkollor dhe atij si student.	**Njeh dhe di të plotësojë shumë mirë** dokumentacionin e mësuesit dhe shkollës në formë dhe përmbajtje e po ashtu të portofolit të PP	**Njeh dhe di të plotësojë mirë** dokumentacionin e mësuesit dhe shkollës në formë dhe përmbajtje e po ashtu të portofolit të PP	**Njeh dhe di të plotësojë mjaftueshëm** dokumentacionin e mësuesit dhe shkollës në formë dhe përmbajtje e po ashtu të portofolit të PP	**Nuk di të plotësojë mirë** dokumentacionin e mësuesit dhe shkollës në formë dhe përmbajtje e po ashtu të portofolit të PP
		F2-G7-A26 Takimet përmbyllëse të praktikës	E njejtë si në Fazën 1. Shih F1-G7-A26	E njejtë si në Fazën 1. Shih F1-G7-A26	E njejtë si në Fazën 1. Shih F1-G7-A26	E njejtë si në Fazën 1. Shih F1-G7-A26

4.4 Formati i Vlerësimit - Faza 2

Nr	Grupi i aktiviteteve	Aktivitetet	Kënaqshëm			Jo kënaqsh.	Vlerësimi pikë
			Sh. mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Keq	
1	Parapërgatitja dhe njohja	F2-G1-A1	-	-	-	-	
		F2-G1-A2	-	-	-	-	
		F2-G1-A3					
		F2-G1-A4					
		F2-G1-A5					
2	Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve	F2-G2-A6					
		F2-G2-A7					
		F2-G2-A8					
		F2-G2-A9					
3	Përfshirje e studentit si ndihmës i mësuesit	F2-G3-A10					
		F2-G3-A11					
		F2-G3-A12					
		F2-G3-A13					
4	Përfshirja e studentit në rolin e mësuesit	F2-G4-A14					
		F2-G4-A15					
		F2-G4-A16					
		F2-G4-A17	-	-	-	-	
		F2-G4-A18					
5	Përfsh. e stud. në jetën profes. të stafit pedag.	F2-G5-A19					
		F2-G5-A20					
6	Lidhja me progr. lënd dhe aktiv. në fakult	F2-G6-A21					
		F2-G6-A22					
7	Aktivitete që ndodhin në sfondin e aktiviteteve të tjera	F2-G7-A23					
		F2-G7-A24					
		F2-G7-A25					
		F2-G7-A26					
		Vlerësimi përfundimtar me pikë					
		Vlerësimi përfundimtar me notë					

Pjesa V

FAZA E TRETË E PRAKTIKËS PROFESIONALE

5.1 Informacion mbi vendin e PP më programin e studimit për fazën 3

Në vitin e tretë, praktika profesionale zhvillohet me 1 ditë / 1javë/ 4 orë për semestrin V dhe VI. Në tetë javët e fundit të semestit VI, të vitit të tretë (java 8-15 e semestrit të dytë, vitit III) zhvillohet praktika e grupuar ose "Praktika Bllok". Termi bllok (B) nënkupton zhvillimin pa ndërprerje të PP me disa javë të plota qëndrimi në kopsht. Në planin tonë mësimor ajo është vendosur pas përfundimit të procesit mësimor në auditor, para diplomimit.
PP bllok synon që të krijojë mundësinë që studenti të vendoset pothuaj tërësisht në rolin e mësuesit, për të formatuar dhe konsoliduar sa më shumë njohuritë, aftësitë, bindjet dhe kompetencat me pretendimin që ti përqasemi sa më shumë kompetencave zyrtare përcaktuar nga MASR për PP në shkolla[10].

Portofoli i studentit në fazën e tretë të praktikës përmban:

1. **Formular vëzhgimi në grup/klasë** i cili orienton vëzhgimin që studenti duhet të bëjë për veprimtarinë mësimore- edukative në kopsht.
2. **Formulari i planifikimit ditor.**
3. **Formulari përmbledhës i vëzhgimit** i cili plotësohet nga mentori mbi rolin e studentit si mësues.
4. **Formular "Reflektim- Mësimdhënia ime"**, në të cilin studenti reflekton mbi mënyrën e planifikimit dhe të realizimit të metodologjisë dhe të veprimtarisë ditore duke nisur nga plotësimi i kalendarit, lëndët, veprimtaritë e lira në qendra dhe përgatitjes për ditën e ardhshme.
5. **Raport vlerësimi** i plotësuar nga studenti mbi bashkëpunimin me mentorin duke u fokusuar në gatishmërinë e mentorit jo vetëm për të njohur studentin me dokumentacionin që disponon në klasë dhe për mënyrën se si e plotëson atë, por dhe për të përmbushur rolin si mësues ndihmës.
6. **Raport vlerësimi** i plotësuar nga mentori mbi bashkëpunimin me studentin; frekuentimin dhe korrektësinë në respektimin e orarit të ardhjes dhe të largimit nga kopshti, disiplinën vëzhguese, veshjen dhe sjelljen e përshtatshme; interesimin gjatë dhe pas vëzhgimit si dhe përgjegjshmërinë

---

10 MAS: Urdhër Nr. 100, datë 25.02.2022 "Për Miratimin e Rregullores për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit".

e studentit në rolin e mësuesit ndihmës.

7. **Formulari i vlerësimit përfundimtart të studentit** bazuar në kompetencat e formimit profesional në përfundim të programit të studimit Bachelor në Mësuesi për Arsimin Parashkollor. Ky formular plotësohet nga Mentori në bashkëpunim me drejtorinë e kopshtit.

AKTIVITETET E FAZËS SË TRETË

1.1.1 Aktivitetet e grupit të parë ($A_{1,2,3,4,5}$)

Parapërgatitja dhe njohja

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A1	Njohja me sistemin e PP	Studenti ka eksperiencën e fazës së parë dhe të dytë prandaj takimi zhvillohet vetëm për aspekte organizative dhe elementë të rinj t PPBS4.	F Ko, T, St	Dita 1 e PP
A2	Vizita e parë në shkollë	Si rregull studenti vazhdon PP në të njejtën shkollë si në fazën 1 dhe 2 prandaj këto aktivitete nuk janë të nevojëshme.	IAP M,T	Dita 1 e PP
A3	Njohuri ligjore mbi Institucionin Arsimor	Studenti e njeh tashmë kuadrin ligjor, njihet vetëm me aktet e reja ligjore e nënligjore.	IAP, F M, T	Java 1
A4	Njohja me dokumentacionin e shkollës dhe atë të detyrueshëm të studentit praktikant;	Në fazën e tretë supozohet që studenti njeh dhe operon me dokumentacionin shkollor të mësuesit, nxënësit dhe të PP. Duhet të demonstrojë njohje, respektim dhe plotësim korrekt.	IAP M, St	PPBS4
A5	Njohja me literaturën, veçanërisht me botime të MAS dhe IZHA	Studenti duhet të demonstrojë në aktivitetet në rolin e mësuesit se është i informuar me të rejat e shkencës dhe di të përzgjedhë e shfrytëzojë apo përdorë në procesin mësimor dhe situata të tjera, në rastin dhe mënyrën e duhur, pothuaj njëlloj si edhe mësuesi mentor, literaturën profesionale.	IAP, F M,T,P	PPBS4

5.2.2 Aktivitetet e grupit të dytë ($A_{6,7,8,9}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A6	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë përgatitjes së një ore/dite mësimi;	Studenti mban shënime për çdo aspekt gjatë PP, tashmë jo në kushtet e vëzhguesit por duke qenë njëkohsisht në rolin e mësuesit.	IAP M St	PPBS4
A7	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë zhvillimit të mësimit;	Supozohet që jeni duke dhënë mësim. Njëkohësisht, duke dhënë mësim, duhet të mbani shënime rreth ecurisë së tij, aktivizimit të fëmijëve dhe aspekteve të tjera. Prandaj shënimet duhen mbajtur shkurt, në një sistem tuajin, gjatë dhe pas mbarimit të mësimit.	IAP M St	PPBS4
A8	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë përgatitjes së një aktiviteti me nxënësit jashtë orës së mësimit;	E njejta gjë si në orën e mësimit. Mbajtja e shënimeve kur njëkohësisht jeni në rolin e mësuesit duhet të kthehet në natyrë e dytë e juaja.	IAP M St	PPBS4
A9	Prani/vëzhgime/ shënime gjatë aktiviteteve me komunitetin e të nxënit.	E njejtë si tek A7 dhe A8. Shënimet do të jenë pjesë e dokumentacionit tuaj.	IAP M St	PPBS4

5.2.3 Aktivitetet e grupit të tretë ($A_{10,11,12,13}$):

Vëzhgimi dhe mbajtja e shënimeve

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A10	Ndihmës i mësuesit në parapërgatitjen e një ore mësimi	Në këtë fazë, studenti është në rolin e mësuesit, shënimet e tij duhet të jenë të plota. Mentori vëzhgon, shënimet ndihmojnë në vetëreflektim dhe përzgjedhje.	IAP M, St	PPBS4

A11	Ndihmës i mësuesit gjatë zhvillimit të një ore mësimi	Në këtë fazë, studenti është në rolin e mësuesit. Ai duhet të vëzhgojë e mbajë shënime duke zhvilluar vetë mësimin, njëkohësisht. Kjo kërkon volum të vemendjes, shkallë automatizimi dhe njohje të mirë të formave e teknikave.	IAP M, St	PPBS4
A12	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore jashtë orës së mësimit	Njëlloj si A11 por për aktivitetet jashtë orës së mësimit.	IAP M, St	PPBS4
A13	Ndihmës i mësuesit në përgatitjen dhe zhvillimin e aktiviteteve me prindërit dhe komunitetin	Njëlloj si A11 por për aktivitetet me prindët dhe komunitetin.	IAP M, St	PPBS4

5.2.4 Aktivitetet e grupit të katërt ($A_{14,15,16}$):

Përfshirje e studentit në rolin e mësuesit

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku / kush	Kur
A14	Në rolin e mësuesit në planifikimin, parapërgatitjen, organizimin dhe zhvillimin e një etape të orës së mësimit	Studenti parapërgatitet për dy orë mësimi dhe gjatë javës së parë angazhohet në rolin e mësuesit për episode a etapa të caktuara të orës së mësimit. Si rregull gjatë javës së parë. Mentori vendos në përputhje me nivelin e studentit.	IAP M St	PPBS4 Java 1
A15	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e një ore mësimore, në një ditë praktike	Studenti parapërgatitet për dy orë mësimi dhe angazhohet në rolin e mësuesit duke zhvilluar një orë mësimi. Si rregull gjatë javës së dytë. Mentori vendos në përputhje me nivelin e studentit.	IAP M St	PPBS4 Java 2
A16	Në rolin e mësuesit për planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e dy orëve mësimore, në një ditë praktike	Studenti parapërgatitet për dy orë mësimi dhe angazhohet në rolin e mësuesit duke zhvilluar dy orë mësimi. Si rregull gjatë javës së tretë. Mentori vendos në përputhje me nivelin e studentit	IAP M St	PPBS4 Java 3

A17	Në rolin e mësuesit për planifikimin, org. dhe zhvill. e një dite të plotë pune	Studenti parapërgatitet për një ditë të plotë pune dhe angazhohet në rolin e mësuesit duke zhvilluar dy a më shumë orë mësimi. Si rregull gjatë javës së katërt. Mentori vendos në përputhje me nivelin e studentit	IAP M St	PPBS4 Java 4 Java 5
A18	Në rolin e mësuesit në një aktivitetet me prindërit dhe komunitetin.	Studenti duhet të parapërgatisë një aktivitet të tillë, me praninë e mentorit.	M St	Gjatë PPBS4

5.2.5 Aktivitetet e grupit të pestë ($A_{19,20}$):

Përfshirje e studentit në jetën profesionale të stafit pedagogjik

A	**Formulimi i aktiviteteve**	**Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve**	**Ku/kush**	**Kur**
A19	Përfshirje e studentit si dëgjues në aktivitetet kualifikuese që organizohen në shkollë	Merr pjesë në aktivitetet e ekipeve lëndore dhe ato kualifikuese të shkollës me angazhimin sikur të ishte pjestar i stafit pedagogjik.	IAP M; St	PPBS4
A20	Pjesëmarrje në mbledhjet e këshillit të mësuesve	Studenti merr pjesë në mbledhjet e këshillit të mësuesve, në rolin e dëgjuesit, nëse i mundësohet mund të jetë kontribues.	IAP M, St	PPSS4

5.2.6 Aktivitetet e grupit të gjashtë ($A_{21,22}$):

Lidhja mes programeve lëndore dhe aktivitetetetve në fakultet me PP

A	**Formulimi i aktiviteteve**	**Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve**	**Ku/kush**	**Kur**
A21	Lidhja e lëndëve në auditore me veprimtarinë në PP	Gjatë PPBS4 nuk zhvillohen lëndë në auditor.	-	-

A22	Hulumtimi përgjatë PP	Detyrat e kursit dhe mikroteza kanë mbaruar. Studenti angazhohet me elementë të punës hulumtuese në funksion të mësimdhënies.	IAP, M, St	PPBS4

5.2.7 Aktivitetet e grupit të shtatë ($A_{23,24,25,26}$):

Aktivitete që realizohen në sfondin e aktiviteteve të tjera

A	Formulimi i aktiviteteve	Detajimi dhe përshkrimi i aktiviteteve	Ku/kush	Kur
A23	Diskutime mbi mësimdhënien, të nxënit dhe aktivitetet	Kontaktet, komunikimi, trajtimi i problematikave, shkëmbimi i eksperiencave në mjedise formale dhe informale supozohet se është bërë natyrë e dytë e studentit mësues.	IAP St , M, T	Gjatë PPBS4
A24	Mbajtja e shënimeve nga studenti	Aktivitet që e ka shoqëruar studentin në çdo hap, nga vëzhgimet tematike deri në aktivitetet më komplekse. Supozohet se ka krijuar sistem të vetin.	IAP St	Gjatë PPBS4
A25	Pjesëmarrja në plotësimin e dokumentacionit shkollor dhe atij si student	Mentori, në raport me dokumentacionin e shkollës, ka të tjera të drejta nga studenti mësues. Studenti merr pjesë në plotësim aq sa e lejon mentori. Pjesa tjetër ka të bëjë me dokumentacionin që përfshin portofoli.	IAP M, St	Gjatë PPBS4
A26	Takime me tematika të ndryshme mbi ecurinë dhe vlerësimin e PP	Njëlloj si në fazën e parë, Shih Faza 1, A26.	IAP M, St	Gjatë PPBS4

5.3 KORNIZA E AFTËSIVE DHE E KOMPETENCAVE – FAZA E TRETË

Struktura e kompetencave e MAS për PP – stazhin përbëhet nga shtatë kompetenca, zbërthyer në tregues. Mbi këtë strukturë dhe tregues mbështeten edhe formulimet e sjelljes profesionale të studentëve, për fazën e tretë të PP.

5.3.1 Kompetenca 1: ËSHTË I PËRGATITUR NGA ANA SHKENCORE

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
1	**Është i përgatitur nga ana shkencore**	**K.1.1** Demonstron **njohje shumë të mirë** të fushës lëndore, **konkretizon** me situata nga jeta reale, **përditëson rregullisht** informacionin shkencor.	Demonstron **njohje të mirë** të fushës lëndore, **konkretizon** me situata nga jeta reale, **përditëson** informacionin shkencor.	Demonstron **njohje të mjaftueshme** të fushës lëndore, përpiqet të **konkretizojë** me situata nga jeta reale, **përditëson mjaftueshëm** informacionin shkencor.	Demonstron **njohje shumë të mirë** të fushës lëndore, **konkretizon** me situata nga jeta reale, **nuk përditëson** informacionin shkencor.
		K.1.2 Komunikon **shumë mirë** duke përdorur gjuhën standarde, **përdor vazhdimisht** TIK-un në funksion të procesit mësimor.	Komunikon **mirë** duke përdorur gjuhën standarde, **përdor** TIK-un në funksion të procesit mësimor.	Komunikon **pranueshëm** duke përdorur gjuhën standarde, **përdor** TIK-un në procesin mësimor.	Komunikon duke përdorur **jo mjaftueshëm** gjuhën standarde, nuk **përdor** TIK-un në procesin mësimor.
		K.1.3 Ka bagazh të mirë njohurishë nga fusha të tjera dhe i **integron shumë mirë** me ato të fushës lëndore gjatë mësimdhënies.	**Ka bagazh** njohurishë nga fusha të tjera dhe **i integron mirë** me ato të fushës lëndore gjatë mësimdhënies.	**Ka bagazh të mjaftueshëm** njohurishë nga fusha të tjera dhe **përpiqet ti integrojë** me ato të fushës lëndore gjatë mësimdhënies.	Nuk demonstron bagazh të mjaftueshëm njohurishë nga fusha të tjera dhe nuk i integron me ato të fushës lëndore gjatë mësimdhënies.

5.3.2 Kompetenca 2: NJEH DOKUMENTACIONIN ZYRTAR DHE E PLOTËSON NË PËRPUTHJE ME RREGULLAT ZYRTARE

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
2	**Njeh dokumenta-cionin zyrtar dhe e plotëson nëpërputhje me rregullat zyrtare**	**K.2.1 Njeh shumë mirë** kuadrin ligjor parauniversitar, aktet nënligjore, rregulloret dhe **i respekton rigorozisht.**	**Njeh mirë** kuadrin ligjor parauniversitar, aktet nënligjore, rregulloret dhe **i respekton rigorozisht.**	**Njeh mjaftueshëm** kuadrin ligjor parauniversitar, aktet nënligjore, rregulloret dhe **i respekton ato në tërësinë e tyre.**	**Nuk njeh mirë** kuadrin ligjor parauniversitar, aktet nënligjore, rregulloret dhe demonstron **pamjaftueshmëri të respektimit** të tyre**.**
		K.2.2 Njeh mirë dokumentacionin kurikular, programin lëndor, **demonstron njohuri e aftësi të mira** planifikuese e zbatuese të planit mësimor vjetor.	**Njeh** dokumentacionin kurikular, programin lëndor, **demonstron njohuri e aftësi** planifikuese e zbatuese të planit mësimor vjetor.	**Njeh mjaftueshëm** dokumentacionin kurikular, programin lëndor, **demonstron njohuri të mjaftueshme** planifikuese e zbatuese të planit mësimor vjetor.	**Nuk njeh mirë** dokumentacionin kurikular, programin lëndor, **demonstron njohuri jo të mjaftueshme** planifikuese e zbatuese të planit mësimor vjetor.
		K.2.3 Harton shumë mirë profesionalisht planin ditor dhe **plotëson saktë** dokumentacionin shkollor.	**Harton mirë** profesionalisht planin ditor dhe **plotëson saktë** dokumentacionin shkollor.	**Harton mjaftueshëm** profesionalisht planin ditor dhe **di të plotësojë** dokumentacionin shkollor.	**Nuk shfaq** profesionalizëm në hartimin e planit ditor dhe nuk **plotëson saktë** dokumentacionin shkollor.

5.3.3 Kompetenca 3: ZHVILLON MËSIMDHËNIE SIPAS PRAKTIKAVE TË SUKSESSHME BASHKËKOHORE

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
3	**Zhvillon mësimdhënie sipas praktikave të suksesshme bashkëkohore**	**K.3.1 Njeh mirë** nivelin e çdo nxënësi, **krijon mjedis** që promovon të menduarit kritik, hulumtimin, kreativitetin, **menaxhon mirë** përsëritjen dhe përforcimin e njohurive.	**Njeh** nivelin e çdo nxënësi, **krijon mjedis** që promovon të menduarit kritik, hulumtimin, kreativitetin, **menaxhon** përsëritjen dhe përforcimin e njohurive.	**Njeh** mjaftueshëm nivelin e çdo nxënësi, përpiqet të **krijojë mjedis** që promovon të menduarit kritik, hulumtimin, kreativitetin, **menaxhon mjaftueshëm** përsëritjen dhe përforcimin e njohurive.	**Nuk njeh** mjaftueshëm nivelin e çdo nxënësi, nuk arrin të **krijojë mjedis** që promovon të menduarit kritik, hulumtimin, kreativitetin, **menaxhon jo mjaftueshëm** përsëritjen dhe përforcimin e njohurive.
		K.3.2 Shfaq **aftësi të mira** në bërjen e ndryshimeve të planit lëndor në varësi të kushteve.	Shfaq **aftësi** në bërjen e ndryshimeve të planit lëndor në varësi të kushteve.	Shfaq **aftësi të mjaftueshme** në bërjen e ndryshimeve të planit lëndor në varësi të kushteve.	Shfaq **aftësi të pamjaftueshme** në bërjen e ndryshimeve të planit lëndor në varësi të kushteve.
		K.3.3 Promovon dhe kultivon tek nxënësit **aftësi të mira** për punë të pavarur dhe punë në grupe, brenda dhe jashtë klasës, përmes formave e **metodave interesante** dhe projekteve **interesante** kurrikulare.	**Promovon dhe kultivon** tek nxënësit **aftësi** për punë të pavarur dhe punë në grupe, brenda dhe jashtë klasës, përmes formave e **metodave interesante** dhe projekteve kurrikulare.	**Promovon dhe kultivon** tek nxënësit **aftësi të mjaftueshme** për punë të pavarur dhe punë në grupe, brenda dhe jashtë klasës, përmes formave e **metodave interesante** dhe projekteve kurrikulare.	**Nuk promovon dhe kultivon** tek nxënësit **aftësi të mjaftueshme** për punë të pavarur dhe punë në grupe, brenda dhe jashtë klasës, përmes formave, metodave dhe projekteve kurrikulare.

		K.3.4 Tregon vemendje të shtuar për të nxënit me kompetenca dhe përvetësimin e programit përmes **debatit dhe zhvillimit tërheqës** të mësimit.	**Tregon vemendje** për të nxënit me kompetenca dhe përvetësimin e programit përmes **debatit dhe zhvillimit tërheqës** të mësimit.	**Tregon vemendje të mjaftueshme** për të nxënit me kompetenca dhe përvetësimin e programit përmes **debatit dhe zhvillimit tërheqës** të mësimit.	**Tregon vemendje të pamjaftueshme** për të nxënit me kompetenca dhe përvetësimin e programit përmes **debatit dhe zhvillimit tërheqës** të mësimit.
		K.3.5 Demonstron **aktualizim të mirë** të literaturës përgjatë veprimtarisë në rolin e mësuesit.	Demonstron **aktualizim** të literaturës përgjatë veprimtarisë në rolin e mësuesit.	Demonstron **aktualizim të mjaftueshëm** të literaturës përgjatë veprimtarisë në rolin e mësuesit.	Demonstron **aktualizim të pamjaftueshëm** të literaturës përgjatë veprimtarisë në rolin e mësuesit.

5.3.4 Kompetenca 4: PËRKUJDESET PËR SUKSESIN E ÇDO NXËNËSI

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
4	**Përkujdeset për suksesin e çdo nxënësi**	**K.4.1** Kombinon dhe përshtat **shumë mirë** njohuritë dhe informacionin me përmbajtjen e tekstit duke **shmangur maksimalisht** mbingarkesën dhe siguruar përvetësimin.	Kombinon dhe përshtat **mirë** njohuritë dhe informacionin me përmbajtjen e tekstit duke **shmangur** mbingarkesën dhe siguruar përvetësimin..	Kombinon dhe përshtat **mjaftueshëm** njohuritë dhe informacionin me përmbajtjen e tekstit duke **shmangur disi** mbingarkesën dhe ndihmuar përvetësimin..	**Nuk përshtat mjaftueshëm** njohuritë dhe informacionin me përmbajtjen e tekstit **duke krijuar mbingarkesë** dhe cënuar përvetësimin.

		K.4.2 Siguron një mjedis të sigurtë dhe stimulues të të nxënit, siguron **aktivizim të mirë** të të gjithë nxënësve dhe rezultate **të pëlqyeshme** për secilin.	**Siguron një mjedis të sigurtë** të të nxënit, siguron **aktivizim të mirë** të të gjithë nxënësve dhe rezultate **të mira** për secilin.	**Siguron një mjedis të sigurtë** të të nxënit, siguron **aktivizim të mjaftueshëm** të të gjithë nxënësve dhe rezultate **të mira** për secilin.	**Siguron një mjedis të sigurtë por jo stimulues** të të nxënit, siguron **aktivizim të pamjaftueshëm** të nxënësve.
		K.4.3 Përshtat mirë lëndën detyrat dhe kërkesat me nevojat individuale për fëmijët me AK dhe sfiduese për nxënësit e talentuar.	**Përshtat** lëndën detyrat dhe kërkesat me nevojat individuale për fëmijët me AK dhe sfiduese për nxënësit e talentuar.	**Përshtat mjaftueshëm** lëndën detyrat dhe kërkesat me nevojat individuale për fëmijët me AK dhe sfiduese për nxënësit e talentuar.	**Përshtat jo mjaftueshëm** lëndën detyrat dhe kërkesat me nevojat individuale për fëmijët me AK dhe sfiduese për nxënësit e talentuar.
		K.4.4 Njeh dhe kombinon mirë punën me prindët dhe partnerët e tjerë për maksimalizimin e rezultateve të nxënësve.	**Njeh dhe kombinon** punën me prindët dhe partnerët e tjerë për maksimalizimin e rezultateve të nxënësve.	**Njeh dhe kombinon mjaftueshëm** punën me prindët dhe partnerët e tjerë për maksimalizimin e rezultateve të nxënësve.	**Njeh dhe kombinon jo mjaftueshëm** punën me prindët dhe partnerët e tjerë për maksimalizimin e rezultateve të nxënësve.

5.3.5 Kompetenca 5: VLERËSON SISTEMATIKISHT NXËNËSIT ME NJË LARMI MËNYRASH VLERËSIMI

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
5	**Vlerëson sistematikisht nxënësit me një larmi mënyrash vlerësimi**	**K.5.1 Informon shumë mirë dhe rregullisht** nxënësit mbi kriteret dhe mënyrën e vlerësimit**, krijon mundësi** që nxënësit të vlerësojnë të tjerët dhe vetëvlerësohen**.**	**Informon rregullisht** nxënësit mbi kriteret dhe mënyrën e vlerësimit**, krijon mundësi** që nxënësit të vlerësojnë të tjerët dhe vetëvlerësohen**.**	**Informon mjaftueshëm** nxënësit mbi kriteret dhe mënyrën e vlerësimit**, përpiqet** që nxënësit të vlerësojnë të tjerët dhe vetëvlerësohen**.**	**Informon jo mjaftueshëm** nxënësit mbi kriteret dhe mënyrën e vlerësimit**, nuk përpiqet** që nxënësit të vlerësojnë të tjerët dhe vetëvlerësohen**.**
		K.5.2 Synohet me përparësi vlerësimi i përvetësimit të koncepteve, dukurive, lidhjeve, detyrave krijuese **duke stimuluar** anën formuese e krijuese.	**Synohet** vlerësimi i përvetësimit të koncepteve, dukurive, lidhjeve, detyrave krijuese **duke stimuluar** anën formuese e krijuese.	**Nxitet mjaftueshëm** vlerësimi i përvetësimit të koncepteve, dukurive, lidhjeve, detyrave krijuese **duke stimuluar** anën formuese e krijuese.	**Nuk synohet** vlerësimi i përvetësimit të koncepteve, dukurive, lidhjeve, detyrave krijuese **për të stimuluar** anën formuese e krijuese.
		K.5.3 Përdor shumë vlerësimin e testeve, detyrave, projekteve për rritjen e rezultateve të nxënësve.	**Përdor vlerësimin** e testeve, detyrave, projekteve për rritjen e rezultateve të nxënësve.	**Përdor mjaftueshëm vlerësimin** e testeve, detyrave, projekteve për rritjen e rezultateve të nxënësve.	**Nuk shfrytëzon vlerësimin** e testeve, detyrave, projekteve për rritjen e rezultateve të nxënësve.
		K.5.4 Vlerësimi **mbështetet fort** në nivelet e arritjes duke **forcuar objektivitetin** dhe edukuar nxënësit.	Vlerësimi **mbështetet** në nivelet e arritjes duke **forcuar objektivitetin** dhe edukuar nxënësit.	Vlerësimi **mbështetet mjaftueshëm** në nivelet e arritjes duke **forcuar objektivitetin.**	Vlerësimi nuk **mbështetet** në nivelet e arritjes duke mos **forcuar objektivitetin** dhe edukuar nxënësit.

5.3.6 Kompetenca 6: RESPEKTON NORMAT E ETIKËS DHE TË SJELLJES NË INSTITUCIONIN ARSIMOR

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	Mirë	Mjaftueshëm	Jo mjaftueshëm
6	**Respekton normat e etikës dhe sjelljes nëinstitucionin arsimor**	**K.6.1 Njeh shumë mirë dhe zbaton** rregullat e shkollës dhe Kodin e Etikës së mësuesit me nxënësit dhe kolegët.	**Njeh mirë dhe zbaton** rregullat e shkollës dhe Kodin e Etikës së mësuesit me nxënësit dhe kolegët.	**Njeh dhe zbaton mjaftueshëm** rregullat e shkollës dhe Kodin e Etikës së mësuesit me nxënësit dhe kolegët.	**Nuk njeh dhe nuk zbaton mjaftueshëm** rregullat e shkollës dhe Kodin e Etikës së mësuesit me nxënësit dhe kolegët.
		K.6.2 Demonstron **qasje shumë pozitive** dhe respekt ndaj nxënësve duke mos ushtruar dhunë fizike apo psikologjike.	Demonstron **qasje pozitive** dhe respekt ndaj nxënësve duke mos ushtruar dhunë fizike apo psikologjike.	Demonstron **qasje të mjaftueshme pozitive** dhe respekt ndaj nxënësve duke mos ushtruar dhunë fizike apo psikologjike.	Demonstron **qasje jo të mjaftueshme pozitive** dhe respekt ndaj nxënësve në raport me me dhunën fizike apo psikologjike.
		K.6.3 Demonstron dukshëm respektim të dinjitetit ë nxënësve. Demonstron **ndjeshmëri të lartë** ndaj diskriminimit.	**Demonstron respektim** të dinjitetit ë nxënësve. Demonstron **ndjeshmëri** ndaj diskriminimit.	**Demonstron mjaftueshëm respektim** të dinjitetit ë nxënësve. Demonstron mjaftueshëm **ndjeshmëri** ndaj diskriminimit.	**Demonstron jo mjaftueshëm respektim** të dinjitetit ë nxënësve. Nuk demonstron **ndjeshmërinë e duhur** ndaj diskriminimit.

5.3.7 Kompetenca 7: ËSHTË AKTIV DHE PRODUKTIV NË BASHKËPUNIMIN ME KOLEGËT

Nr	Kompetenca	Kënaqshëm			Jo kënaqshëm
		Shumë mirë	**Mirë**	**Mjaftueshëm**	**Jo mjaftueshëm**
7	**Është aktiv dhe produktiv në bashkëpunimin me kolegët**	**K.7.1 Angazhohet shumë** të mësojë nga përvoja e kolegëve dhe ofron eksperiencat e veta	**Angazhohet seriozisht** të mësojë nga përvoja e kolegëve dhe ofron eksperiencat e veta	**Angazhohet** të mësojë nga përvoja e kolegëve dhe ofron eksperiencat e veta	**Nuk angazhohet mjaftueshëm** të mësojë nga përvoja e kolegëve dhe ofron eksperiencat e veta
		K.7.2 Merr pjesë aktive në veprimtaritë e shkollës, në planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e tyre.	**Merr pjesë** në veprimtaritë e shkollës, në planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e tyre.	**Merr mjaftueshëm pjesë** në veprimtaritë e shkollës, në planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e tyre.	**Nuk angazhohet mjaftueshëm** në veprimtaritë e shkollës, në planifikimin, organizimin dhe zhvillimin e tyre.
		K. 7.3 Ka interes të fortë, merr pjesë aktive, **diskuton dhe shfaq ide** për probleme profesionale në ekipet lëndore dhe këshillin e mësuesve.	Ka **interes**, merr pjesë aktive dhe **diskuton** për probleme profesionale në ekipet lëndore dhe këshillin e mësuesve.	**Shfaq mjaftueshëm interes**, merr pjesë dhe **diskuton** për probleme profesionale në ekipet lëndore dhe këshillin e mësuesve.	**Nuk shfaq mjaftueshëm interes**, merr pjesë por nuk **diskuton** për probleme profesionale në ekipet lëndore dhe këshillin e mësuesve.

5.4 Formati i Vlerësimit - Faza 3

Nr	**Kompetencat**		**Kënaqshëm**			**Dobët**	**Pikë**
			Sh. mirë	**Mirë**	**Mjaftuesh.**	**Dobët**	
1	Është i përgatitur nga ana shkencore	K1.1					
		K1.2					
		K1.3					
2	Njeh dokumentac. zyrtar dhe e plotëson nëpërputhje me rregullat zyrtare	K2.1					
		K2.2					
		K2.3 K3.1					
3	Zhvillon mësimdhënie sipas praktikave të suksesshme bashkëkohore	K3.2					
		K3.3					
		K3.4					
		K3.5					
4	Përkujdeset për suksesin e çdo nxënësi	K4.1					
		K4.2					
		K4.3					
		K4.4					
5	Vlerëson sistematikisht nxënësit me një larmi mënyrash vlerësimi	K5.1					
		K5.2					
		K5.3					
		K5.4					
6	Respekton normat e etikës dhe sjelljes nëinstitucionin arsimor	K6.1					
		K6.2					
		K6.3					
7	Është aktiv dhe produktiv në bashkëpunimin me kolegët	K7.1					
		K7.2					
		K7.3					
Vlerësimi përfundimtar me pike							
Vlerësimi përfundimtar me note							

LITERATURA

1. European Commission: Education & Training 2020 - Schools Policy, "Shaping career-long perspectives on teaching" a guide on policies to improve Initial Teacher Education, Executive summary. ET2020 Working Group on Schools Policy February 2014-October 2015, © European Union 2015.
2. European Commission: "Supporting the Teaching Professions for Better Learning Outcomes", Strasbourg, 20.11.2012.
3. Komisioni Europian: "Shaping career-long perspectives on teaching. A guide on policies to improve Initial Teacher Education", 2015.
4. Ligjit Nr. 80/2015
5. MARS & ASCAP: "Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm të Mësuesit të Arsimit Parashkollor", 2018.
6. MAS/IZHA: "Raport – Formimi Fillestar i Mësuesve në Institucionet e Arsimit të Lartë Shqiptar", Tiranë, 2016.
7. MAS: Kodi i Etikës së Mësuesit, në Arsimin Parauniversitar Publik dhe Privat, Tiranë 2013.
8. MAS: Urdhër Nr. 100, datë 25.02.2022: "Për Miratimin e Rregullores për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit".
9. MAS: Urdhër Nr. 100, datë 25.02.2022: "Për Miratimin e Rregullores për Organizimin dhe Zhvillimin e Praktikave Profesionale për Profesionin e Rregulluar të Mësuesit".
10. MASR & ASCAP: "Standardet Profesionale të Formimit të Përgjithshëm dhe të Formimit Lëndor të Mësuesit në Sistemin Arsimor Parauniversitar", Korrik 2020.
11. Močinić S.& Piršl E.: Initial Teacher Education: Appropriate Models for a Knowledge Society?, European Journal of Education, Janar-Prill 2019, Volumi 2.
12. The Australian Institute for Teaching and School Leadership (AITSL): Australian Professional Standards for Teachers, Melburn, 2022
13. Turku A.: Turku A: "Formësimi i kompetencave të mësuesve të rinj përmes praktikave profesionale", ShB "Rama Graf", Elbasan 2021.

14. MAS, IZHA: "Standardet e zhvillimit dhe të të nxënit të fëmijëve 3-6 vjeç",2016.https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=%E2%80%9CStandardet+e+zhvillimit+dhe+t%C3%AB+t%C3%AB+nx%C3%ABnit+t%C3%AB+f%C3%ABmij%C3%ABve+3-6+vje%C3%A7%E2%80%9D
15. IZHA: "Korniza Kurrikulare e Arsimit Parashkollor", Tiranë, 2016.
https://ascap.edu.al/wp-content/uploads/2018/03/Korniza-Kurrikulare-e-arsimit-parashkollorit-IZHA-Dhjetor-2016.pdf
16. Universiteti i Elbasanit, FSHE, DMM, Plani Mësimor i Programit të studimit Bachelor në "Mësuesi për Arsimin Parashkollor.
17. Universiteti i Elbasanit, FSHE, DMM, Programi mësimor "Praktikë profesionale", viti I, II, III.

CIP Katalogimi në botim BK Tiranë

Osmanaj, Elisabeta
Udhëzues i praktikës profesionale në shkollë :
për programin e studimit Bachelor në "Mësuesi
për Arsimin Parashkollor" / Elisabeta Osmanaj, Beatriçe
Gani, Dhurata Turku, Alma Muharremi ; red. Ardjan
Turku. - Tiranë : Shpresa Print, 2023.

94 f. ;16.5 x 23.5 cm

ISBN 9789928321930

I.Gani, Beatriçe II.Turku, Dhurata III.Muharremi, Alma

1.Arsimi i lartë 2.Studentë 3.Arsimi parashkollor
4.Kualifikimi profesional 5.Udhëzues, doracakë, etj.

378.147 .091.33 -027.22 (035)

UDHËZUES
I PRAKTIKËS PROFESIONALE NË SHKOLLË

Për programin e studimit Bachelor në
"Mësuesi për Arsimin Parashkollor"

SHPRESA print
Shtypshkronjë & Shtëpi botuese

ISBN 978-9928-321-93-0